دکتاب ځانګړني

د کتاب نوم :	انساني سر کس
ليکوال :	محمود نظری
موضوع :	طنزونه
د چاپ کال :	۱۳۸۱ ل
کمپوز/ ډيزاين :	خپله ليکوال
چاپشمېر :	(۱۰۰۰) ټوکه

www.Ketabtoon.net

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

۱- دا خنداوې او دا ژړاوې
۲- سریزه
۳- انساني سرکس
۴- زما ولا که زده کیږی!
۵- وړاندوینه
۶- د ځغاستې ملې سیالۍ
۷- تک ډم ډم تک
۸- کشتۍ کچ
۹- مننه
۱۰- پنچر مین
۱۱- خوش خدمتی
۱۲- دا بي بي سي لندن دی!
۱۳- ښکروره تاریخي بد نامي
۱۴- چونګ چونګ د فتح خان
۱۵- کمپوټري مشر
۱۶- ټاپه
۱۷- ددغه دغه
۱۸- پام چونګښه مه یادوه!
۱۹- ډانکټر صایب کوتان(قوطان)
۲۰- که زما مني کله کله ګداییې هم کوه!
۲۱- ټبر علیکم
۲۲- .....دد رواغو بازار...!
۲۳- ویر مې زده کړ!
۲۴- ښه او بد

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲۵- ملت او حکومت
۲۶- ستنګرې ښځې
۲۷- ټولوا کمنې(امپراتورې)
۲۸- د درویش ډالۍ
۲۹- د روژې پنځلسمه افتر شو
۳۰- پر پاچاهې یې نه ورکوم
۳۱- د څوکۍ خوند
۳۲ - مامور باشې فشره خور باشې پیش بیا
۳۳- کسر شان
۳۴- مدرنیزشن
۳۵- خو زه بیچاره!
۳۶- راېګیرې
۳۷- پروپاګند
۳۸- ښکلا دې وې همداسې
۴۰- چاغ، چاغ
۴۱- مډرنه سیالې
۴۲- مجرد کوپون لرونکې
۴۳- د غوښو ضررونه
۴۴- ورته نوموونه
۴۵- ځانګړې مرکه
۴۶- د رییس غروب
۴۷- پور اخېستل

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا خنداوې او دا ژړاوې

ځيني کره کتونکي پر دې چې ګونډي له جلا هيوادی سره زموږ ادبي زيږندويی ورو ورو له خپلې شا ته پرې ايښې ټولني سره واټن پيدا کوي او پردی کېږي ځکه زيږندويانو يې اړوند چاپيريال او تشيال(فضا) له لاسه ورکړي او له بلې خوا يې ځنګه چې د اړوندې نوي ټولني هغه هم لا پوره نه دي را خپل کړي ، نو د کوم نوي رنګ و خوند هيله ترې هم نه شي کېدای خو خبره داسې نه ده ، هغو چې تر جلا هيوادی له مخه د ليکوالي ازمېښتونه او بيا نوښتونه تر سره کړی ، يا په بله وينا د هماغې خپلې ټولني د ژوند و ژواک تر سيوري لاندې يې پنځونې کړې او د زړه او ذهن مراندې يې ورسره لاهماغسې ټينګې او ترينګې پاتې دي ، نو هرومرو يې نوې هستونې هم له خپل ټولنېز چاپيريال او تشياله اوبه څښي او کوم هنري يا تخنيکي ادلون بدلون پکې هم ستړګې غروي د پرديوالي زيږنده نه ، بلکې د پرمختيايي يون ځلندويي يې کوي ، هغه هم په کوربه هيواد و کې څه نا څه د ځو کلن هوسا او بسيا ژوند و ژواک او پرمختلي اکر بکر له برکته . که څه هم په سيده ډول يې لا له ادبي او فرهنګي پر مختګونو څخه پوره اغېزمن او برخمن شوي نه دي.

هو ، هغه کوږت تنکي کهول چې يا به کمکې منګ کې له خپلو اړونداو سره را کډوال شوي او يا هم راوروسته نړی ته راغلي او د مور او پلار يا بل خواخوږې په روزنه او هڅونه يې ليکوالی ته ملا تړلې ، اړينه نه ده چې د خپل پلرني او مورني ټاټوبي ټولنيز اوفرهنګي تشيال را خپل کړاي شي او په دې ډول يې د هغو کره کتونکيو ورمند(قضاوت) رښتيا نه مونډلای شي.

زموږافغاني او بيا پښتني ټولني له وروستيو دوه — دوه نيمو انقلابي ، جهادي اړ دوړ سره له څو پېړييزو درنو خويونو څخه دومره سخت بوږن خوړلي چې نوربې د تل لپاره خوب له سترګو تښتېدلي او د يوه بېساري خوځون او اوښتون ځپاند ا باسين پر مخه اخېستي ، تر دې چې نه يوازې پخواني ليکوال او فرهنګيالان يې زيات هڅانده او بهانده کړی ، بلکې ډېر کم زده کړي او يا د ببلا ببلو ځانګو والا يې هم ليکوالی او ان شعرو شاعری ته راهڅولي او د جلا وطنی په لومړی لسيزه کې يې ډير څه پر خپل فرهنګ او ادب پيرزو کړي چې که څه هم له تخنيکي هنري پلوه ډيري په ټيټه کچه راځي ، خو له ژب- انديز پلوه يې د خپلې جنګ و جهل وجنايت ځپلې ټولني د دردونو او کړاوونو پوره انځور ګري کړې او ورو ورو يې ژبه ښکلاييزه جوله هم يوه بشپړتيا يې بهير ته راکډيږي.

محمود نظري له هماغو لومړيو ليکوالو او بيا ځوان طنز کښونکيو څخه دي چې لږ تر لږه يې د دغه په زړه پوري ادبي ځېل دوه ټولګه له جلا هېوادی له مخه په خپل ټاټوبي کې راهستولې او دا دی د دريمي دې ډېری برخه يې په جلا وطني کې مينه والو ته وړاندې کېږي ، که ارواښاد منان ملګري او کاتب پاڅون چې په تيره لسيزه کې يې پر له پسې څو طنزيه ټولګې به پيښور کې وکښلې او خپرې کړې که پښتونخوا بهر ونه شميرونو په لوډيځ مېشتو پښتو طنز ليکونکيو کې محمود نظري تر ميرزاعلم حميدي او خپل ورور واحد نظري را وروسته دريم پښتون دي چې د جلا وطن پښتو ادب د دغه نومېرلي ځيل يوه په زړه پورې او نوښتګرانه ټولګه را بشپړوي او چا پ ته يې سپاري. هسې خو نن سبا هر ادبي ځيل که داستان دی ، يا شعر ، ندارمه(ډرامه) ده يا فېلمنامه.... پر خپل خپل وار زموږ د وران ويجاړ هيواد او کړيدلي او کړولي ولس د تېرو خونړيو لسيزو په تيره د وروستی دې يوه ځلانده هينداره ده چې د يوې ناسپېڅلې(کمونيستي ، اخوان ، ستمي) ټلوالې په منځته راتګ سره پکې د حجاج قطيبه ،چنګيز ، هلاکو ،کوډ تيمور ، بابر ، الغ بېګ ،اورنګ و فرنګ ديېريو ناورينونه راغبرګ شول او لاتر اوسه يې پايله او پايځوړ پاي ټکي نه دي مونډلي.

زموږ ځوان طنز کښونکي په خپلو دغو پنځونوکې هڅه کړې ، هغه ګرد ناورينونه ، ناتارونه ، بدي ورځي او بدمرغي د هماغو لوبغاړو يو کره را انځور کړی چې د ميلونونو رېړيدلو او کړيدلو رښتيني ښکارندويې او استازيدونې کوي هغه هم د ټوکو او ټکالو يا به بله وينا ترخو ملنډو او خنداوو ، موسکاوو د زړه راکښو نکو وييونو.ګړنو. نغوتو ،غبرونو او زهرژلو پيښو او تېښو په ژبه يې له دې چې لوستونکې او اوريدونکې يې وار له واره رانغښتو تروو ترخو ته ځير شی ،لومړی يې بې والکه پر موسکا او خندا راولې او بيا وروسته وروسته يې هغه موسکا او خندا پر ژړا او خواخوږي ور بدلوي. دا د طنزوهغه کوډګري او جادوګري ده چې نور ادبي ځېلونه يې په ټول ښکلا ييز ، نندارېزاو سندريز پرداز او راکښون سره سيالي نه شي کولای.

د محمود نظري ټول (۴۲) طنزونه يا په بله وينا طنزويه کيسې او افسانې په دواړو اړوندو تخنيکي ارونو پوره سمبالې دي او د خندا او موسکا توکي يې پکې بيا دومره راځاي کړي لکه څومره چې د انتقاداو ګوتنيوي زهر پکې اخښلي راخښلي دي .

په دې لړ کې ژونی(حيواني) افساني

بيا په ځانګړي ډول ډيري زړه راکښونکې او نوښتګرانه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هسې خو بېله هغې په پښتو نومهالي کیسه یي ادب کې د داسي افسانو څرک ډېر لږ لګول کېږي او بیا د داسي طنزیه افسانو څرک چي تر بل هرې ادبي زیږندې او ځیل زموږد وروسته پاتې ټولنې پرونیو او ننیو بد مرغیو ته په خورا اغېزمنه ټوکه ګوته نیسي او را بر بندوي یې .

لومړی بیګه یې چې (انساني سرکس)نومېږي او د ټولګې په پیل کې یې راوړې ،له هره پلوه له خپل تشیال وچاپیریاله تومنه اخلي او لوبغاړي یې هم د خپلې ټولنې له بیلابیلو ځېښلواو ځېښاګر پاړکو او پوړونو څخه را امرلي دي که یې څه هم په ښکار ه د ژویو او ځناوروځرمنې او یا ځیرې(ماسکونه) وراغوستي او له همدې کبله یې هم (انساني سرکس) نوم ورغوره کړي دی. دویمه(کشتی کج) افسانه یې له لنډون او کوټلتیا سره سره دومره په زړه پورې او خندوونکې ده چې ښایي زموږ په ټول طنزیه ادب کې بېساري وي.

لیکوال هرومرو د دغه طنز سو ژه د دې ځاي له تلویزوني خپرونو اخیستي خو تر انګریزي ټولنې یې له خپلې هغې سره ډېره ښه اړخ لګوي او خپل لوستونکي او اورېدونکي په ناڅاهانه ډول هغې خوا ته ورڅکوي.

(دا بي بي سي لندن دي !)د ښاغلي نظري یوه بله نوښتګرانه ژونی افسانه ده چې منځوال لوبغاړي یې چونګښه ، مار او نولی (موش خرما) دي چې کټ مټ د افغاني ټولنې انحورګري او ښکارندویي کوي او بیا دا چې څنګه یې چوپه خوله ډېري د یوه یوازیني زورواک څخه وړاندې سره یوخوله او یو لاس کېږي را پرځوي یې او زور او ظلم ته یې د تل لپاره د پای ټکی ږدي.

په دې لړ کې ټولواکمنې(امپراتوري) نومې افسانه بیا پر یو سرچپه پایله پای ته رسي او هغه هم د یوه سپرلم(روبا) په ښخرته چل ول او چاپلوسی د شرمښ واکمنې نوره هم پراختیا مومي او ټولواکمنی ته رسېږي.

نوري لنډي لنډي ژونې افساني یې بیا څه نا څه پېلامي (سمبولیک) رنګ لري او په دې ټوکه د هرې هغې ټولنې له تشیال سره اړخ لګولای شي چې له افغاني ټولنې سره د ډېرو اړخونو له پلوه ورتوالي لري.

د ځوان نظري د قلم له تیرې او غوځنده ژبې څخه د ټولنیزو او سیاسي نا خوالو هیڅ لوبغاړي نه دی پاتې نه یې پر هیواد مشر اړي کړې ، نه پر وزیر.ښاروال او نورو جګپوړو چارواکوکارمندانو او پولیسو ، هم یې دجهادي مشر سابه پر مالګه کړي او هم یې د اړوندو ټوپکیانو ،د ناوړو ولسي دودونو او انساني ضد ناخوالوچاروال یې هم تر سیاسي هغو کم شرمولي نه دي او کله چې له کندهاره د کراچې خوا ته کډوال کېږي.په خورا نوښتګرانه توکه د خپلو انتقادي او رسواګرو طنزونو له افغاني لوبغاړو سره پاکستاني هغه هم را نغاړي لکه واخلې په (د ځغاستي ملي سیالی) ،(خوش خدمتي) او داسي نورو کې خو دغلته یې له کښلو ښلګو څخه (وړاندوینه) له هغه په زړه پورې او ډېر خندونکو کوشنیو طنزونو څخه ګڼل کېږي چې په نړیواله کچه پکې د کوربه هیواد د سرکاري اداني کرغېړنترین استازي (پولیس) د اتلوالی تر پوړی رسوي او د اړوند مدال جوګه کوي یې (د ځغاستې په ملي سیالی) کې یې بیا همدغه ساتندیه ځواک(!) د اتلولی په دربیم دریځ کې راوستي چي پوره دلیل یې هم ورسره و ړاندي کړي دي.

له داستاني پلوه هم د نظري پوره هڅه کړې لکه له تلوسو ،ترینګلتیاوو یا غوټو اچولو څخه تر وسې وسې کار اخېستنه او تر ستونځ (اوج) یې رسونه ، بیرته پرانېستنه او یو نابېره او زړه راکښونکې پایلې ته یې ور سیخونه چې په دې لړ کې یې ډېرې ښایسته بیلګې نېښ لګی وزمه پایلې راخپلوي له متني کچې له پلوه یې هر ګوره ډېر طنزونه د لنډ داستان ځانګړتیا نه را پوره کوي بلکې د ادبي ټوټو غوندې له مخ نیم زیات تېرې نه کوي چې داستانکي

(Short-short story) نوم بیا هم ورکولای شو

او یوه نیمه بېلګه یې چې د ټوکو بڼه لري ، په یوه دوو پراګرافو کې را کوټلي شوي دي ، که څه هم نن سبا د عادي لنډ داستان دودیزه کچه هم تر پنځو زرو ویيونو څو برابره لویه شوې او را کوشنی شوې ده او څه پکې ډېر پاموړ ګرځېدلي و هغه پر له پسې ترنیګلتیا او ځنډ وخنډ یا تلوسه او پیغام ښندې او ورسره ورسره راکښونکې پایله ده.

د سکالوو(سوژو) له پلوه هم د ښاغلي لیکوال نوښتګرانه ځانګړتیاوي او بیا هغو ته طنزو خندا ژبه ورکول د ده د لوړ استعداد او ورتیا ښکارندویي کوي اوله دې سره یې د ژوند اند او لوړ واند(تخیل). دلته کیدای شي یوه نیمه پېښه یا ټوکه یې یو مخیز ډول له خپلو موندنو او رابرسیرونو څخه نه وي . خو چې ده ورته کومه څرګندیزه او انځوریزه جامه او جوله وربښلې ،د هیڅ راز بیا ځلی(تکرار) وړم توږم ترې نه ننګیرل کېږي.

ژبنی جوله یې هم ښایسته ډېره زما تر لاړښود او سمون سره سمه د یوې- کره لیکنی پښتو ښکارندویې کوي د ځانګړې طنزیه وییپانګې ځیني دود پارسي پور وییونه مې هم لړو ډېر ور پښتو کړل لکه تبسم ، لبخند(موسکا) ریشخند یا پسخند(خندې) ، وقي (پوخ پتیر) ، یا انګینومونه (طبیعي اصوات) لکه د مار پښ (پښهار) د خره هنګا د سپې غپا د ډول اواز لکه تک ډم ډم او همداسې پسې پاروني(هیجاني) چیغې یا غږونه لکه اخ ، اوخ یا تحسیني وییونه لکه واوا. وه وه او نور دړواخله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو په ټولنيز او پرتليز ډول د ښاغلي نظري پښتو ليکلار تر ډيرو نږه او کره ده لويه ښيګڼه يې هم بيا دا چې په دغه اړه د هيڅ راز لاربښوونې له منني سرنه غړوي او هغه د خپلې طنزيه ليکوالۍ لپاره ګټورې او ارزښتمنې بولې يا په بله وينا د جولې او منځپانګې تر منځ ديالکتيکي تړاوته ارزښت ورکوي.
زه پوره ډاډ او بيا باور لرم چې زموږ دغه ځوان طنز ليکونکي په خپلو راتلونکيو زيږندو وييو او هستونوکې د ژب- ښکلاييز او ژب-انديز او بيا تخنيکي اړخ له پلوه پر لا نويو اومېښتونو او نوښتونو لاسبري ومومې او لا ستري برياوې يې به برخه شي او همدې هيله يې پر ارزونه بس راوړم.

پوهاند دوکتور م.ا.زيار
اکسفورد مارچ ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

سریزه

انساني سرکس زما د طنزونو دریيمه ټولګه ده چې د پښتو ادبیاتو مینه والو ته يې په ډېره مینه وړاندي کوم ، دا ټولګه دوې برخې لري لومړۍ برخه يې هغه طنزونه دي چې ددویمي ټولګې وروسته لیکل شوي اوتر اوسه نه دي خپاره شوي او دویمه برخه يې هغه طنزونه دي چې د ډېرو مینه والو په غوښتنه د لومړي ټولګې(د ځوکۍ خوند) او دویمي ټولګې (سر خلاص که!) نه غوره شوي دي .

هڅه شوي چې د مروجو لغاتو تر څنګ معیاري وییونه هم ورسره ولیکل شي.

دلته غواړم ډېر لږ پر طنز چې څه شي دي رڼا واچوم:

د طنز مبنا شوخي او خندا ده خو خندا يې د خوشالۍ خندا نه ده دا خندا جدي ، ترخه او درونکي ده. هر طنز خندا لري خو هره خندا لرونکي لیکنه طنز نه دی ممکن هجو ، هزل یا ټوکه وي .

هجو: د شخصي غرض له مخي د عیبونو او نواقصو مسخره کولوته وایي ، چې هدف يې تحقیر او تنبه ده. هجو د مدح ضد مانا لري.

هزل: د تفریح او خوند لپاره په ډېره محدوده ځانګړي توګه ډېره رکیکه شوخي ته وایي. هزل د جد ضد مانا لري.

ټوکه : ټوکه په نامحدوده او عمومي سطح یوې منځ مهالي شوخي ته وایي چې هدف يې یوازي خوشالي او خندا ده ،د دې هدف لپاره د هري وسیلې څخه کار اخلي ،نو هدف يې هغه وسیله ده.

طنز: طنز په عمومي توګه د عیبونو او نقصونو بیان په خندا لرونکي ډول دي چې هدف يې د موضوع تحقیر او تنبه ده. د طنز وسیله اوهدف یو له بله څخه زماني واټن لري .طنز امکان لري خندا ونه لري یوازي موسکا ولري خو دا خندا او موسکا د خوشالۍ خندا نه وي دا خندا ترخه ،تاثیرناکه او دردناکه وي خندا يې زهرژلي خو اغیزمنه وي ، یا به بله وینا ټولنیز غرض لرونکې هجو ته هم طنز ویلاي شو.

د هزل او ټوکي خندا خوشالونکي خو دهجو او طنز خندا ځورونکي ده.

دطنز لیکونکي قلم د جراحي چاړه ده نه سړي وژونکي چاړه .ارام ببښونکي او سلامتي راوړنکي وي .

د ټوکو په اوریدو به شاید کټ کټ وخاندو خو د طنز په پوهیدو سره شاید وژاړو.

که چیري په دې ټولګې کې فني ، ګرامري اوچاپي تیروتنو او غلطیو سره مخامخ شي چې البته بې شمیره دي ما وبښئ البته د امکان په صورت کې

په درنښت
پوهنمل محمود نظري
لندن ۲۰۰۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سرکس

دسرکس د ژویو غونډه هم لکه د انسانانو پر دسترخوان پیل شوه. لومړی پیل وویل:
عجب بد روږدي شوي یو ، انسان چې جیب ته لاس کړي زموږ ښې په تخنیدو شي او بې اختیاره نڅاه پیل کړو.ښې ،لاسونه ،لکۍ اوسر مو دېخوا هاخوا کیږي او سوچ کوو چې کومه ورسته کېله یا تر وخت تیر چاکلیټ راکوي. موږ هم لکه ځینو انسانانو چې د هغو سترګې دشتمنو په پورتنیو جیبونو او زموږ سترګې لاندینیو جیبونو کې وي.
زمري د یو امرانه ټوخي وروسته د تایید په ډول سروښوراوه او ویې ویل:
- مخکې به چې چا پر بریتو لاس تیر کړ ما هغه کله ژوندی پرېښودی خو اوس که مې انسانان تر لکۍ هم ونیسي ولاکه سترګې لا ور پورته کړم. انسانان یو متل لري چې وایي : شوله ات را بخور پرده ات را بکو!
څه بد کار دی ، دې ته برګ هغه ته برګ...
پړانګ د چوک چوک په ویلو په افسوس سره وویل:
- عجبه زمانه شوه! توبه توبه (پزه یې پرمخکه تیره کړه) او زیاته یې کړه ، موږ د انسانانو مریيان شو!....
د غونډې ګډونوال هم په توبه ایستلو شول .چا پزه پر خاورو موښله او چا لکۍ پر خاورو لړله پر مخ او پزه یې شیندله.
سپي چې سر یې په کاسه کې پټ او شرپی یې جوړ کړی وو سر را پورته کړ او ویې ویل:
- توبه ، توبه انسانان چې ځان ته اشرف المخلوقات وایي لا د نورو اقتصادي مرستو ته نځیږي او مریيتوب یې کوي خو هغو بیا موږ په یوه چاکلیټ او یوې کېلې نځوي ، خیر دا به هم تیر شي دهري تیارې پسې روښنایي ده.
آس تر یوې شینا وروسته ځان و ځنډی او ویې ویل:
د خداي لپاره د ژویو نوم مه بدوی ، موږ د دوی د خوشالۍ لپاره نځیږو ، دا وروستي کېلې او کلک چاکلېټونه زموږ د خوړو توکي دي خو انسانان د نورو د ژړ ولو په پار د بل ډول ته نځیږي(له ډیري غوسې یې درې واري غاړه وښوروله)
وزې چې تر اوسه یې شخوند واهه خپله کوسه ږیره یې وښوروله. بع بع یې کړل او ویې ویل:

- زه دآس صیب خبري تاییدوم نه د دې په خاطر چې دواړه په یوه ګوند کې یو .زه انسان نه یم چې باید هرومرو د ګوندي ملګري درواغ تایید کړم (یو په غټ سر سپین درواغ وایي چې شودي توري دي او هغه بل چې ولاړ شي په بې شرمي وایي په خدای توري دي) خو زه له حقه نه تیریږم ،دا کېلې او چاکلېټونه زموږ د خوراک یوه برخه ده چې انسانان هغه په ټوک ټوک راکوي . خبر شوي به یاست چې په کوم ځاي کې د ژویو خوراک یو اشرف المخلوقات د خپلو بچیانو د نس مړولو لپاره کورته یوړ ، نو هغه وو چې حیوانات له لوږې مړه شول او د هغه اشرف المخلوقات بچي د وروستو خوړو له کبله په نس ناسته اخته شول دا چې اشرف المخلوقات حق په سمه نه ورکوي نو خود به موږ ورته نځیږو...
موږک څو واري پزه وکښله او لکه پوخ سیاستمدار یو ګام مخکې ته شو او بیا دوه ګامه تر شا ولاړ او ویې ویل:
دا زیږ ببولالې دي حق نه ورکول کیږي حق اخیستل کیږي زه خپل حق د غاښو په زور اخلم نه چا ته نڅاه کوم او نه چا ته ټیټیږم.
کوږ چې ژبه یې پر شونډو را کښله وویل:
- ته او خداي دا سر او لکۍ ښورول نو نځیدل دي ؟ دوي سوچ کوي موږ نځیږو له اره (اصله) دا ورزش دی .
ټوله په خندا شول
مار په پښهار سره وویل:
ږغ مه لرئ دا سیاست دی تاسو خپل سپورت کوئ.
اوښ خپله شخه غاړه څو واري اوږده کړه او ویې ویل:
اشرف المخلوقات خورا ساده دي که موږ د دوی ښې وکړو دوی خاندي ، موږ په دوی رشخند وهو خو دوی له خندا تک شنه شي باید وژاړي...
پیشو چې مخ یې په لاسو پریولي داسې یې وویل:
موږ چې پر دوو پښو ودریږو ، دوي ته خندا ورځي ، که په ډکه خوله خبري وکړو ، یاپه نا پوهي کې ځان تر ټولو پوه وبولو . دوه پشته پر بایسکل سپاره شو...

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیشو زیاته کړه: هغه ورځ له پروګرام سره سم په ترڅلو سترګو تر شا تلم خو دوي دومره وخندل چې نژدې وو ځیني سکته وکړي. ما ته د دوی په خندا داسې خندا راغله چې بې اختیاره له شا له خوا رېغ را څخه وشو او تښتیدم.
پیلمرغ چې لا تر اوسه یې پزه پر مځکه کښله سر را پورته کړ او د یوه اوږده ټوخي وروسته یې وویل:
دا ښه کار نه دی چې د سرکس فضا دي ککړه کړه دا لوشه (خاصیت) دي انساني ګڼم.نورو ژویو هم د پیلمرغ دا خبره تایید کړه .
نولی (موشخرما) وویل:
دا ماته لا ترمخه خاینه بریښیده څکه له انسانانو سره ډیره راشه درشه لري او هر وخت لکۍ ورته ښوروي ان وایي ځیني خلک هغه په کورو کې ساتي!
سپي د دي په خاطر چې دی هم را ښکیل نه شي موضوع یې بلي خواته واړوله او ویې ویل:
دې اشرف المخلوقاتو خپل د کمون اولیه ژوند هیر کړی دی دا ټوله د بیزو له لاسه!
ټولو ځناورو بیزو ته بد بد وکتل .
بیزو په غوسه سپي ته وویل:ما څه کړی دي!
سپي ورو ورته وویل:
ولې داروین درواغجن درته ښکاري ؟
بیزو سر وګراوه او ویې ویل: خیر یوه ګناه مو نیکونو وکړه !
او د دستر خوان له یوې خوا نه یې ټوپ کړ او له خندا تکه شنه شوه او ویې ویل:
دا ځوانان مو لیدلي دي چې د نوي پتلانه پایڅې پرې کړي اوبیایې واغوندي او ځیني انجونې بیا د پتلانه یو نا مناسب ځای سوری کړي او د ځینو بیا پتلونونه په پښوکې
پراته وي او څوک چې ورته وګوري ګنهکاره کیري ، ځیني بیا دومره تنګ پتلون اغوندي چې توبه ،توبه چې زه ورته وګورم چې لا حیوان یم سترګې مې شرمیږي خو ژر خپلي سترګې خلاصي کړم او د خپلي ګرانې بیزو کۍ یاني ستاسو وریندارې سترګې ور بندي کړم چې خدای مه کړه هغه لکه ځیني انسانان بد لاري نه شي .
پیشو د بیزو خبرې پرې کړې او ویې ویل:
- دا خوی دي هم انساني دی ته هم غواړي د ژویو نوم بد کړي ،ته هم د هغو په خبرو اوره اخښې ، تا د هغو ی څخه زده کړې دي .
شتر مرغ چې د وزر لاندي دکوم شي پسې ګرځیدی سر راپورته کړ او ویې ویل:
- که موږ په سر کس کښې یو بل خطا باسو یا په ځان او جهان د یو بد نیت سرې اکټ وکړو بیا دا انسانان د خندا شنه شنه کیږي او د ځان سره وایي: د غو ژویو دا ښه خویونه له موږ څخه زده کړي ، بلا کوي ، بلاکوي.
یږ سر وګراوه او ویې ویل:
-دوی څکه خاندي چې نورحیوانات د انسانانو په نوم و شرمیږي ، نو ځانونو ته تسل ورکوي چې دا کارونه خو ژوي هم کوي ، بیایې په خندا خندا مخ زمري ته واړوه او ویې ویل:
- په یاد مو دي . هغه ورځ چې دوو انسانانو لکه موږ یو پر بل بریدونه کول یو بل یې په وینو سره کړي وو. نوموږ هم زموږ د کرو په پېښو کولو څومره وخندله.
بیزو ته چې دا د انسانانو یو بل خپه کول او پرې دانګل ور په یاد شول ، د خندا له زوره یې پوخ وهه او د هغو د پېښو په کولو یې ټول ناست ژوي په خندا کړل .
وزې په خندا خندا وویل:
-هغه ورځ مو په یاد ده ، چې هغه سړي ډوډی خوړله او په ډکه خوله یې خبري کولې د ډوډۍ بڅرکې یې له خولې دېخوا هاخوا شندل کیدل.
هو. هو خندا داسې زور واخیست چې د خره هنګا چې دوی یې بهر غوښتل وا نه وریدل شوه چې خندا لږ ورو شول بیزو بیا د هغه سړي پېښې وکړي چې په ډکه خوله یې خبرې کولې او ویل یې ګوري ماښام دی (ګولې مه شام دی).
د بیزو په لیدو بیا ټوله ژوي په خندا شول. آس د خندا له زوره لوټکي وهلې او د او بو زمري بیا له خندا له زوره چکچکې کولې ، د زرافې ګوله په ستوني کې بنده شوه او سترګې یې راوتلي وې او چونګښې ډوډۍ په ساه وواهله په دې وخت کې خر را ننوت او هک پک پاته شو نه پوهیده چې لومړي وخاندي او که خبره وپوښتي خو دا یې غوره وګڼله چې لومړي وخاندي او هغه و چې خر هم د خندا له زوره لوټکي پیل کړې نورو ژویو چې د خره لوټکي ولیدلې لا یې خندا زور واخیست .ګیدړې خپله لکۍ وښوروله او ویې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

-هغه هلکان مو لیدلي چې انجونو ته خپله لکۍ ښوروي هیڅ چا ونه خندله خو خره بیا لوټکي کړي د یوي اوږدې خنداوروسته یې په خندا خندا وویل:
دا ځکه هلکانوکوځۍ پرېښي او انجونو سرونه خرېیلي دي! یو وار بیا ټول ژوي بیله خره په خندا شول او خره چې خپله د خندا ونډه بشپړه کړي وه نو خوراک یې پیل کړ خندا هغه وخت بیا زور واخیست چې خره هغه خواړه چې چونګښې هغه په ساه وهلي وه په مزه مزه بېله پوښتنې خوړل پیل کړل. چا د خندا له زوره لوټکي وهلې او چا خپلې بډوډې ټینګې نیولي وې. خو پیل لارغه لارغه(وقفه یې توګه) خندل ځکه بواسیر یې درلود او زمري یوازې موسکا کوله ځکه په دې ورستیو وختونو کې دزړه په ناروغي اخته شوي وو او ویرېدي چې خداي نا خواسته سکته ونه کړي .
سورلنډي(شغال) هم لږ خندل ځکه هغه سوزاک شوي وو او پیلمرغ ته دډېري خندا ټوخی ورغلی وو ،شرمښکۍ د ډېري خندا ځان لوند کړی وو ،پسه ته د ډېري خندا ژړا ورغلي وه او زار زار یې ژړل ،زرافه مرض خرابه کړي وه خپله غاړه یې د مځکې او چت سره جنګوله خو اوښ بیا خپله غاړه ښي او کیڼي لوري له مځکي واهله او پیشو له ویري ژر بهر ووتله. چې امنیت راغي. خره د ډېره خوراک څخه یو لوړ ټیغ ویست چې په اوریدو یې یو وار بیا د خندا انګازی د سرکس فضا ولړزول بیا لوټکي او پورته غورځیدل پیل شوه په دې ترخ کې دوې کاسې او درې ګیلاسونه مات شول .چا بډوډې ټینګ نیولې وه ، چا په خوله چا په زړه او چا تر شا لاس نیولی وو. پیلمرغ وټوخل او په لوړ ږغ یې وویل:
- شرم وکړي تاسو هم لکه ځیني انسانان د ناستي پاستي ادب هیر کړي دي د ګاونډي د جوړ او ناجوړ خیال نه ساتي هرهر خاندی ، ټول چوپ شول خو خره چې تر اوسه چوپ وو یو وار بیا کټ کټ په خندا شو. پیلمرغ په غوسه ورته وویل :ته خو بیخي په شرم نه پوهیږي زه ستا ډېر خویونه انساني ګڼم
لکه په اور چې اوبه واچوې خر چوپ شو ځکه دا خبره په ژویو کې ډېر بد ګڼل کیدل.
تاووس چې د خندا له زوره یې ځان ببر کړی وو وریږدیدی او ځان یې را ټول کړ او ویې ویل:
موږ ته دا خویونه د سرکس امر را زده کړي دي چې د انسانانو کړه وړه تر سره کړو چې انسانان پرې وخاندي خو ځینو انسانانو ته د ژویو کړه وړه چا ورزده کړي دي ؟
پینګوین چې سینه سینه کیدی کرار د راز په ټوګه یې دېخوا هاخوا وکتله او ټولو ته یې اشاره وکړه چې ده ته ور وړاندې شي او ورویې وویل:
-اوریدلي مې دي چې د امازون په ځنګلونو کې ژویو د خپلي خوشالۍ د پاره یو بیخ کس جوړ کړی او هلته انسانانو ته د ژویو کړه وړه ور زده کوي چې ژوي وخندوي!
ژویو یو بل ته سره وکتل او پینګوین ګوته په چولې خوله ونیوله او د تېښ په ویلوسره خپلو ځایونو ته خپاره شول.
د دې نه وروسته دسرکس ژویو د هغه انسانانو په لیدو چې له یو بل نه اوریدل او خبرې به یې کولې ، بې ستړه او اجازې به په خوړو شول ، په خلوروبه رهي وه ،په ژوند کې به یې رښتیا نه ویل او ویل به یې زما د درواغو نه بد راځي. په لوړ ږغ به یې خبرې کولې...
نو د تېښ په ویلو به یې نورو ژویو ته په پسخند ویل:
- امازون(یاني له امازون څخه را غلی دی)
هغه بل به ښه ور ته وکتل نو د تایید په ټوګه به یې ځواب ورکړ :
پوه شوم امازون!

لندن۱۳۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما ولاکه زده کيږي

دوه تنه چې تر اوږدې لمني لاندي يې پايڅې نه ښکاريدې تا به ويل چې بيخي يې پرتوګونه نه دي اغوستي اود غوړو اوږدو څڼو له منځه يې په رنجو توري سترګې سمي نه ښکاريدې د چوټو وندې (تسمې) يې خلاصي وې اوله نشې ځنګيدل په يوه سلاکومنداني ته ننوتل او نيغ نيغ ودريدل

کومندان صيب چې پر دوو ګوتو چلم ته ناست و و او چرس يې تاوول او خمار وو په ډير ربړ يې د سترګو له کونجو نه وکتل ، راغلو دو تنو چې بې حرکته ولاړ وو پښې له مځکې ووهلې او سلام صيب په ويلو سره يې د ښي لاسونوشاوي پر تندي ونيولي (د عسکري سلام په خير)

دي سلامي بولندوي(کومندان) صيب ته خورا خوندورکړ نو د زړه له کومي يې له خولې ووتل:

ښه راغلاست! تاسو مي اوس جګتورنان کړاست بله مياشت مو هغه بل شی کوم چې زما يې ولاکه نوم زده کيږي!

ولاړو جګتورنانو په يوه ږغ وويل:

خدای دي غم مه راکوه باداره!

دواړو په خوشالۍ له کومنداني ووتل او نورو انډيوالانو ته يې ويل:

موږ جګتورنان شو او بله مياشت هغه بل شي کيږو زياته.

او بې ډوله په نڅاه شول

کندهار ۱۹۹۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړاندوینه

له نويو کمپوټري وسيلو سره د جرايمو د مخنيوي تر نامه لاندي ۱۵۴ هيوادو د پوليسو نړيوال کنفرانس د چورلند په مرکز ډاکو اباد کي جوړ شو او په دي چي د کوم هيواد پوليس د غلا تر پيښي و روسته خبريږي خبري اتري او تجربي سره ردوبدل کېدي داسي هيوادونه هم وو چي د پوليسو بودجه د غلو له خوا ورکيده او داسي هيوادونه هم وو چي يو کال وروسته په سلسله مراتب په غلا خبريدل . خو پېنځه هيوادونه په رومبي ليکه راغلل يو يې روس وو چي د غلا د پيښي څخه دوي ورځي او دوه ګړۍ او يوه دقيقه وروسته خبريدل ، بل امريکا وه چي شل دقيقي او دوي ثانيې وروسته خبريدل دريم هيواد جرمني و چي لس دقيقې او شل ثانيې وروسته خبريدل او څلورم جاپان چي د پېښي وروسته سمدستي خبريدل خو دی پر مخ تګ ته چي د پاکستان پوليس دري ورځي مخکي نه يوازي د غلا له پېښي څخه خبر وو بلکي د غلا ارزښت او وخت هم ورته څرګند وو ټول هک پک کړل او دايې لوی پر مختګ وګانه نو د کنفرانس لومړی افتخاري مدال يې و پاکستاني پليسو ته ورکړ

کراچي ۱۹۹۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځغاستې ملي سيالي

د کراچي له سهراب ګوټ څخه ترمهاجر کمپ پوري د پينځه سوه کيلو متري له خنډ ه سره د ځغاستې يوه سيالۍ وه.

ړومبی تن يو افغان و چې له ډېرو منډو په خولولوند خېښت و او سا يې له سترګيا بنده بنده کيده په ترس او لرز يې وويل:

(کيسه بر را پسې دی) تر ټاکلي ليکې تير شو ړومبی دريځ يې وګټه.

خلکو او د لوبې مينه والو په چکچکو د هغه هرکلی وکړ. لس-پنځلس ثانيې وروسته يو کيسه بر په داسي حال کې چې يو وار وار يې تر شا هم کتله په وارختايې ويل: پوليس را پسې دی او ما لا دستلاپ نه دی کړی په ويلو له ټاکلي ليکې تير شو او دويم پوړ (مقام) يې وګټه.

حاضرينو په چکچکو بدرګه کړ . اود دربيم اتل لپاره يې سترګې سړک ته نيولي وې چې يو پوليس ليکې ته راورسيد(چاي پانې دو) په ويلو له ليکې تير شو د لوبې مينه وال هم د دربيم ګډون کوونکي په ليدو د ځغاستې په سيالۍ کې و ر ګډ شول

کراچي ۱۹۹۷،

(c) ketabton.com: The Digital Library

تک ړم ړم تک ...

سلام جان تو‌له ورځ له دې دوتره(دفتر) هغه دوتر ته ، له دې وزارت نه هغه وزارت ته ، له دې کوڅې هغې بلې کوڅې ته ډول(ډوهل) پر غاړه او لرګی په لاس ګرځېده را ګرځېده خو هیچا د ډول ږغ ترې نه وو اوریدلی...

هر دوتر ته چې ورشي د مامورینو خولې له خوشالۍ ویتي پاته شي چې وړیا میله ده.

خو سلام جان دېخوا هاخوا وګوري سر وښوروي او ببله دې چې لرګی ډول ته وروړي ، تندی یې کونځي کونځي شي او په غوسه له هغه دوتره راووځي او په بېړه بل دوتر ته ورشي له هغه هم همداسې بل ته...

د دوترو خلک هم د ډول د ږغ په ارمان کې پرېږدي. زه چې ډېر د اتڼ شوقي یم ، نوکله چې سلام جان ووینم و اتڼ ته مې هوا وشي اوبې اختیاره مې وړې په ښوریدو شي ، خو هغه ډول نه وهي

. نن مې سل زړونه یو کړل او پوښتنه مې ځیني وکړه:

- سلام جانه! دا ډول ولې نه ږغوې ؟

سلام جان سترګې چوخې او تندی ګونځې کړ

او د یوه ستر راز په څیر یې ورو راته وویل:

- دا ډول هغه وخت وهم چې کار د کاروړ(اهل) ته وسپارل شي!

ما ترې په تعجب وپوښتل:

- ولې اوس کار د کار وړ ته نه دی سپارل شوی ؟

سلام جان ورو خپله خوله زما غوږ ته را نژدې کړه په داسې حال کې چې لاس یې د خولې له پاسه نیولی وو او سترګې یې ړدې ړدې راوتلې وې ، دېخوا هاخوا ته یې په څیر څیر کتل ،په وزن سره وویل:

بیسواده پر خوکیو قرعه کشي کا
باسواده له بیکاري روز مزدوري کا
توپک سالاران د خلکو هدایت کا
پوهان له مجبوریت هجرت کا
ما په خوله ورسره د ډول نغمه واهله او سر مې ورسره ښوراوه:

تک ړم ړم تک ، ړم ړم تک ،ړم ړم تک ړم ړم....

لندن۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

کشتي کج

د پړانګ او ملخ تر منځ د کج غيږه نيولو و روستی وار (روند) پيل شو ټولو دا سوچ کاوه چې پړانګ ګټونکی دی نو له هم دې کبله به د پړانګ په هر غورځنګ د چکچکو ږغونه فضا ډکه کړه . پړانګ چې برا(حريف) يې ډير ناتوانه ګڼه نو پر له پسې ټوپونه يې په ملخ پسې وهل چې ژر يې تر پښولاندي کړي . پړانګ دومره ټوپونه ووهل چې له ستړيا نه ستونې ستغ اوږد اوږد وغځيد.

ملخ هم ټوپ کړل او پر تندي يې کيناست او د اتلانو جام يې وګټه .ځکه يو ټوپ يې پر سول (عقل) برابر سم او بې ښاځ(غرورّ) ووهه

لندن۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوش خدمتي

يو ښکلي ځوان افغان د ختيزو او لويديزو هيوادو له ځوانانو څخه د ښکلا او ميړانې سيالۍ وګټله خويو پنجابي دغه سيالۍ له دي افغان ځوان څخه وګټله.

دا څرنګه ؟

ځکه وروستي حکم (ريفري) په پاکستان کې اوسېدلی يو افغان رهبر وو.

کندهار١٩٩٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه

ښوروا ورو وپټا ته چې د میلمنو په ورځ یې مرستې ته راغلی وو وویل:

مننه!

پټاټو په یوه ترخه او شکمنه موسکا ځواب ورکړ:

هو ولا!

که د انسانانو له قصاب څخه وپوښتی چې ته هم ښه سړی یې همداسې نه ده ؟

هغه هرو مرو د پټاټو ځواب ورکوي

هو ولا! د انسان خدمت فرض دی (په خندا ډوله موسکا)

لندن ۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنچر مین

طالب:ولي دي ږیره خرېیلي ده ؟

لاروی: صیب زه پنچر مین یم

طالب: وبښه ،

خو اوس هغوی پوهیږي پام وکه چې بې مین دي نه کړی!

کندهار۱۹۹۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

توپکیان

یو چرسي بل ته په خندا خندا او خوشالۍ زیری ورکړ:

هغه دي بیا توپکیان راغلل!!!

دویم چرسي له خوشالۍ په ترپکو شو او ناري یې کړې:

وا وا د مور شیدې کندهار اوس کندهار شو

لندن ۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

وزې ته ښکنځل وکړه!

دلته ملا د حجرې مخې ته ولاړ وو او ډول وهونکی ته يې بد او رد ويل. هلته يو مسافر ناست و او شلومبې اووچه ډوډۍ يې خوړل او په دې چورت کې و چې هر چيري چې ورشم همدا شلومبې دي ، تروې دي ، شناوې...

مسافر په عالمانه توګه ملا ته وويل:

-ملاصيب! ډول والا ته څه مه وايه وزې ته ښکنځل کوه که دا نه وای دنيا به سمه وای!

نه به ډول وای ،نه به شلومبې وای

اوس بايد وزې ته ښکنځل وکړو :چا يې ډول ، چا يې شلومبې ، چا يې رېږه ، چا يې غولانځه او چا يې لا لکۍ ټينګه نيولې ده

کندهار۱۹۹۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا بي بي سي لندن دی!

د چونګښو په یوه ډنډ کې آوازه خپره شوه چې د مار او موش خرما تر منځ جګړه شوې ده او په ترخ کې یې تور مار مړ شوی دی. د دې آوازې په رسیدو سره په ډنډ کې اتنونه ، نڅاه ګانې پیل شوې . نجونو او ښځو لاسونه او پښې په نکریزو سره کړه او ټولو لکه اختر چې وي نوي کالي واغوستل او یو بل ته یې تبریکي ویل پیل شوه ځکه له تور مار نه چونګښې ډیرې په تنګ وې او هره ورځ به یې دوه – درې ژوندی تیرولې ،نو د مشرانو د مشورې په اساس موشخرما ته سوغاتونه برابر شول او څو چونګښو ته دنده ورکړل شوه ، هغو دا ډالۍ پر سرو واخیستې او له ډم او ډول سره لکه ورا چې د ناوې پسې ځي د موشخرما د غار خواته رهي شول د موشخرما وه غار ته له رسیدو سره سم

د ژوندی دي وي زموږ ټولمنلي درناب موشخرما !

کامیابه او سر لوړه دي وي موشخرما!

مړ او ورک دي وي تک تور مار!

نارې او شعارونه یو د بل پسې په انقلابي ولولو بدرګه کېدې ، خو له غاره د موش خرما پر ځاې تک تور مار راووت او د غار مخي ته یې لټکه(کفچه) ووهله.

د مار په لیدو چونګښې لړ وارختا او تر شا شوې ، یوه ځوانه چونګښه چې د آزادو رسنیو د قانون په ارزښت ښه پوه وه لږ څه مار ته نژدې شوه او ویې ویل:

داسي آوازې دي او ډیرو رادیو ګانو یې هم پخلی کړي چې په جنګ کې ته که موشخرما مړ شوی یاست! نو هغه چې مړ شوی دی هغه خو به تاسو نه یاست ؟

نورو چونګښو خپل دوه غوږونه دوه سوه کړي وو او په شکمنو سترګو یې یو بل ته کتل او دګوندي تور مار مړ وي دعاو ي یې کولې. خو تور مار نارمي (سر ټنبه ګي) کوله او هم دا یې ویل:

- ما موشخرما مړه کړه!

دوه – درې نورې چونګښې د شاهدانو په توګه را مخې ته شوې ، هغوی شاهدي ورکړه چې بي بي سي هم دا خبر تایید کړی دی ، نو څرنګه وایې چې ته نه یې مړ!؟

یوې پېغلې احساساتي چونګښې نارې کړې : نوهرو مرو مار مړ دی !

یوه بله سپین سرې چونګښې کرار مار ته نژدې شوه او په شک سره یې مار ته ځیر ځیر وکتل او په اسویلي سره یې وپوښتل:

– رښتیا ووایه ! موږ ستا اوریدلي دي ؟ په زاریو او ننواتو یې ما ر ته و ژړل:

– ګوره موږ ستا اوریدلي دي !

مار له ډیرې غوسې پښهار شواو په غوسه یې سر له مځکې وواهه . مار چې سر راپورته کړ هغه نژدې چونګښو ضعف کړې وو او نورې په منډه وې . یوه زړه چونګښه چې نشه وه په سختي سره یې خپلې ستر ګې پرانیستې او ویې ویل:

- ما چې په عمر در واغ نه دي ویلي قسم خورم چې ته مړ یې ولا...!

ددې رښتیا ویونکي چونګښې په قسم سره د تښتیدولو چونګښو زړونه ډاډه شول او بیرته راستنې شوې د ښېسده شوو چونګښو پر مخونو یې اوبه وشیندلې او بیا یې سنګر ونیوی . مار له دوی د سنګر نیولو نه لړ وارختا شو نری خولې یې پر تندې را ماتي شوې او په ژړاند ږغ یې وویل :

- لکه چې ما نه وینی؟

یوې متقاعدې وزیرې چونګښې له لیرې نه ږغ کړل:

ته ښه سوچ وکړه ګوره ته به مړ یې موږ ستا اقرار غواړو !

تور مار له غوسې تک سور شوی وو غوښتل یې دا پخوانی وزیره ژوندی تیره کړي خو د بهرنیو خبریالانو په لیدو چې سند پرې ونه مومي چې ګواکي دی پر چونګښو زیاتی کوي ،نو تر دې کاره تیر شو ،چې د مجرمینو نړیوالي محکمې ته یې ور ونه پیژني. په اخیر کې یوې ډلې چونګښو د دریو سره غزلې ویلې :

الله شاکوکو جان موږ ستا اوریدلي دي که یې مني که یې نه مني ؟ ....

او اوقیان د فیصلې له پاره مخې ته ولاړ وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه بله چونګښه مار ته نژدې شوه هغې غوښتل تور مار د مړ شوي مار له عکس سره پرتله کړي خو دا هم په ناپامي کې د مار لخوا تیره شوه دا هم چا ونه لیده

نوري چونګښې په خپل منځ کې په خبرو اخته وې چا ویل مړ دی! چا ویل نه دی مړ! چا ، چا بیا ویل که مړ دی نو دا بیا څوک دی !

د یو بل د بسیاینې په پار چا قسمونه اخېستل او چا لاسونه ښورول او شرطونه یې تړل. یوه کورناستې چونګښه چې د بلې چونګښې پر وړه سپره وه په لوړ ږغ یې نارې وهلې:

دا مار نه دی ! که مار وای تر اوسه به یې دوه درې ژوندی تیري کړی وای!؟

د مار چې خیټه یې پړسیدلې وه د خبر یالانو د ډار نه ونې ته وخت او ځان یې تر ونې را تاو کړ یو تریخ ټیغ یې ویست.

هغه ځواني خبریالې چې دا د بي بي سي خبر یې ثبت کړی وو راغله پر چونګښو خوشالۍ ګډه شوه او په یوه سوبناکه ږغ یې نارې کړې :

ودي لیدل زموږ دي نه منل نو ر نو سر تمبه ګي پریږده او ومنه چې مړ یې!!!!

چونګښو د ګوتنیوي په توګه یو بل ته لاسونه ښورول ګوره مړ دی خو دی ناځوانه یې نه مني

ځوانه چونګښه چې ډیره راپاریدلې وه نو په ببړه یې ټیپ ولګاوه:

دا بي بي سي لندن دی ، نړۍ دا وخت

.. د زاړه دم تر څنګ د موشخرما او تور مار تر منځ یوه خونړۍ جګړه پرون په دو بجو پیل شوه چې په هغه کې سپکې او درنې وسلې وکاریدلې او تر درو کړیو وروسته تور مار ترې تم او موشخرما یې غار په خپله ولکه کې راوست دا خبرآزادو منابعو هم تایید کړي دي. ټولو چکچکي وکړې او په یوه ږغ یې وویل:

- ودي لیدل!!!!

تور مار چې دا خبر واورید نو بسیا شو او پر مځکه ولویید ،

نورو چونګښو د ځواني چونګښې شعارونه په یوه ږغ بدرګه کاوه:

ژوندي دي وي بي بي سي !

- ژوندي دي وي

او د موش خرما ډالۍ یې د بي بي سي هغه خبر نګار ته چې دا خبر یې ورکړی وو واستوله

لندن۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکروره تاریخي بد نامي

سورلنډی (چغال) په ډېره ربړ سره یوه چرګه له کلي وتښتوله د کور میرمني واویلا جوړه کړه:

هو خلکو! سورلنډي زما یو نیم چارک د هګۍ چرګه یوړه...

هلۍ د خدای دپاره...

سورلنډي چې دا ناري سورې واورېدې نو و درید چرګه یې دوه —درې واري کښته پورته کړه خو هغه تر یو پاو زیاته نه وه او چې یې ښه ورته وکتل د هګۍ چرګه هم نه وه بلکې چرګ و نو په پښېمانۍ بیرته را ستون او کلي خوا ته رهي شو په لارکې ګیدړې ولید او رغ یې پر وکړ:

څه تښته! د کلي خلک در پسې راوتلي دي. سورلنډي ورته وویل:

ته دا نارې او دا ښکروره درواغ نه اورې وایي یو چارک د هګیو چرګه...

لاهولا...دا دومره غټ د رواغ. زه څم دا دوراغ رسوا کوم !

دګیدړې د دي کوچنۍ چرګ په لیدو نارې د خولې وبهیدلې په مات مخي یې سورلنډي ته وویل:

ساده سړیه!ما ته یې راکړه! زما په دوه چارکه منلي ده!

سورلنډي چرګه ګیدړې ته ورکړه او له توره یې څان وژغوره او په ارامه وجدان د خپل غار خواته رهي شو او ګیدړې هم نیم پاو چرګ په دوه چارکه ومانه خو د کور د میرمني یو یونیم چارک او د سورلنډي دوه چارکه احسان ور باندي شو . ګیدړې لا په خوړو پیل نه و کړی چې د کلي سپیان پسې راورسیدل او دومره یې وځغلوله چې درې چارکه یې تول(وزن) بایلی.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

چونګ چونګ د فتح خان

د نړۍ د فیلوسفانو لومړۍ کنګره په ۱۹۹۸ کال کښې د ماکانا په تاریخي ښار کې جوړه شوه چې له ۱۴۵ هیوادونه ۱۹۵ تنو فیلوسفانو په کې ګډون کړی وو.

لومړی ځل وو چې داسې یوه ارزښتمنه غونډه جوړ ېده چې هلته د پوهې خبري کېدې د دې کنګرې بهیر د سپوږمکۍ له خوا خپریده خو خلک د کریکټ د لوبې پر کتلو بوخت ول چې پر همدغه ورځ پیل کېده . په پرانېستوني (افتتاحه) غونډې کې د ماکاتا د ښار د خاورو خځلو (تنظیفاتو) رییس چې فیلوسفانه څیره یې درلوده د لوړو چارواکوپه استازیتوب داسې وویل:

ډیرو پوهو او د چینې د اوبو په څیر پاکو فیلوسفانو! زموږ د ښه آب و هوا ښار ته ښه راغلاست. زه د چارواکو په استازي چې ټول د کریکټ لوبې ته تللي او زه یې چې د کریکټ سخت لیوال یم جبراً ستاسو چوپړ ته را لیږلی یم نو دا غونډه رسماً پیل وم.

د خاورو خځلو رییس د لږ چورت وروسته داسي اوږده کړه:

که څه هم موږ هم فیلوسفان یو او ډیر ښه د عقل کارونه مو کړي دي لکه د کاناليزسیون او ښباک اوبوتر مځکې لاندي کانالونه سره ګډ شوي دي موږ له عقله کار واخېست او خلک مو په دې اوبو چې له ویتامینو ډکې دي روږدي (اموخته) کړي دي . فیلوسفانوژر د اوبو ګېلاسونه له مخي لیري کړل

بیاېې له لږ چورت وروسته سره وګراوه او داسي یې پسې وغځوله:

د ښار د خځلو ټولول ډیر سخت او ګران کار دی خو اوس مو د عقل نه کار اخیستی دی.پریږدو چې هغه وچ شي بیا باد هغه په ناپایه تشیال(لایتناهي فضا) کښې ورکوي (دبریالیتوب یوه خندا یې وکړه)

فیلوسفانوژر ماسکونه راویستله او خپلي پز ې یې وتړلې..

بیا یې لږ چورت وواهه او سر یې وګراوه او زیاته یې کړه موږ د عقل نه کار اخېستی دی د پکوالي درمل مو پیدا کړی:

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې راویستلې.

. دي خولی ته ګورئ! د خولی په سر کولوسره هیڅ څوک نه پوهیږي چې څوک پک او څوک نه دی او بیاېې یوه سوبمنه خندا وکړه

فیلوسفانوژرقلمونه او کتابچې له مخي لیری کړل

دی لا په همدي چورت کې وو او سر یې لا نه وو ګرولی چې د فیلوسفانو د پر له پسې چکچکو په زور یې د خطابې له میزه لیري کړ. یو فیلسوف جګ شو او د اعتراض په توګه یې وویل:

کوربه هیواد دا حق نه لري زموږ وخت په اوتو بوتو ضایع کړي نورو هم دا وړاندیز ورسره تایید کړی.

د پرانیستوني وینا وروسته د کنګرې اصلي موضوع د فیلوسفانو د د کار پایله(نتجه) وه چې هریوه دیرش-پنځوس کاله زیار ګاللی ملي او نړیوالي پېښې یې څیرلي او سپړلي او د عقل خبرې یې را بر سیره کړي دي نړیوالو ته د دې خبرو ډاګیزول او رسول پیل کړل.

لومړی د امریکا لوی فیلسوف مستر جان مان براون بلک وایت داسې خپله د عقل خبره وکړه :

خپل راز پټ ساته چا ته یې مه وایه !

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ د عقل خبره را برسیره (کشف) کړی اوعملي کړي ده موږ هر ډول درسته(سلاح) جوړه کړې ده. خو چا ته نه وایو. خو نور هیوادونه که د یوې ګولۍ (مرمۍ) انځور هم وباسي بیا نو احساساتي شي او اعلان وکړي ! موږ پیدا کړه!

او هغه دی چې د ملګرو ملیتو د امنیت شورا استازي هغه هیواد د ستوني نیسي او انځو ر یې ور خپري کوي.

د امریکا د فیلسوف خبره په چکچکو سره تایید شوه ، تر چکچکو و روسته ږغونه اویوه همهمه پورته شوه. د غونډې مشر وپوښتل :

څوک څه ویل غواړي ؟

یو فیلسوف وړاندیز وکړ چې ښاغلي فیلسوفان باید یوازي خپله د عقل خبره وکړي سرباري څرګندونو ته اړتیا نشته ځکه دلته ټول فیلسوفان دي په موخه(مقصد) پوهیږي نورو هم دا وړاندیز تایید کړ.

بیا د روس فیلسوف پروفیسر یوري ګوري یوف پوف د تریبون شا ته راغی او خپل د عقل خبره یې چې د دیرشو کلنو ازموښتنو په پایله کې یې را برسیره کړی وه داسي څرګنده کړه:

یا خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

د پوف د عقل خبره په پر له پسې چکچکو تایید شوه.

او وا وا بیا وواپه ږغونه پورته کیده

نو پوف بیرته دا د عقل خبره را غبرګه کړه:

خپله زمری شه کنه یا د بل د درګا سپی شه کنه!

په دویمه ورخ لومړی د جاپان فیلسوف پروفیسر پان چوانګ چان چین چونګ خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

و چا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو!

موږ اوس هغه پخوانی...

په پر پسې چکچکو یې په سر باري څرکندونو څخه یې لاس پر سرکړ او ټولو دا د عقل خبره په یو ږغ را غبرګه کړه :

و هرچا ته په هغه سترګو ګوره چې دی نه چې وو.

وروسته د جرمني پروفیسر هال بال شمیت کورت د تریبون شا ته ودرید او تر یو لنډ ټوخي وروسته یې خپل د عقل خبره داسي څرګنده کړه :

هر کار چې کوې مزد یې لومړی جوت کړه!

په واه واه سره دا د عقل خبره تایید شوه

د فیلوسفانو مخي ته ځانګړي غوزی (مخصوصي ګوشکی) چې د هر وینا وال خبرې یې په هم مهاله په ۱۵۴ ژوبو ژباړلې . خوښنګه چې ټول سره پوهیدل د غوږویو نه دومره کار نه اخیستل کیده.

د نورو هیوادو فیلوسفانو هم په خپل وار سره د عقل خبرې وکړې چې دومره په زړه پورې نه وې. چې همدا د افغانستان د فیلسوف وار راورسېد هغه د خپل نوم په اوږدولو بوخت وو چې نور فیلوسفان ګومان ونه کړي چې دی فیلسوف نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو الحاج پروفیسر پوهاند ډاکټر ماستر جان ګل جان خان قربان صاحب اخوند بیکار د پنځوس کلنو را بر سیره (کشف) کړي خبره داسې د نړیوالو غوږوته ورسوله:

که غواړې چې هوسا شې اې افغانه! کور پسې ایله که . وطن پسې ایله که ،خپلوان پسې ایله که ، د کور سامان پسې ایله که ، چې څه لرې هغه ټول شیان پسې ایله که ، چونګ چونګ د فتح خان (دا ټوله یې په یوه سا داسې وویل چې سترګې یې رډې راوتلې وې).

د چکچکو داسې پر له پسې شرپ شو تا به ویل چې سواره نظام پوځیان را روان دي او ټول فیلوسفان ودریدل او خپلې خولۍ یې پورته غورځولې:

واه واه بیایې ووایه!

که غواړې ...

بیا ټول فیلوسفان نیغ ودریدل او لکه کورس تکراروله یې

که غواړې ...

د جاپان ،چین او کوریا فیلوسفان د چونګ چونګ په اوریدو په نڅاه شول او خپلې ملي نڅاه ګانې یې پیل کړې

دا د عقل خبره دټولو له خوا تایید او تر ټولو غوره د عقل خبره وګڼل شوه او جایزه یې و ګټله .

په جایزه کې پروفیسر بیکار ته د امریکا ویزه او د الوتکې ټکټ ورکول شو

پروفیسر بیکارچې د اجنت له شره خلاص شوی وو په داسې حال کې چې د سترګو یې د خوشالۍ اوښکې تویېدې ویزه او ټکټ مچ کړه او بېله دې چې د غونډې تر پایه پاته شي خپل لاسي بکس یې واخېست او د لاسو په ښورولو په منډه د بای بای په ویلو له تالاره ووت او سیده هوایي ډګر ته ولاړ.

اندونشیا۱۹۹۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمپوټري مشر

د راديو څخه مې د نوي حکومت د غړو لو نوي مشر نومونه واوريدل او په همدې سوچونو کې ويده شوم او ګډوډ خوب مې وليد چې يو ستانه(روحاني) شخصيت ته وايم چې ته دا زموږ د نوي کابينې وزيران پيژنې څرنګه خلک دي ؟

د تجارت راکړې ورکړې وزير څرنګه سړی دی ؟

هغه راته وويل: هغه يو لوی او مشهور قمار باز دی!

زما د خولې نه د هو! هېښنده ږغ را پورته شو

دا د کورنيو چارو د کش او ګير وزير ؟

هغه يو نومور غل او قاچاقبر دی!

زما د خولې بيا د هو هېښنده ږغ ووت.

او دا دماليې د چل او ول وزير ؟

هغه يو خراباتي سړی دی!

همداسې د نورو ټولو وزيرانو پوښتنه مې ځيني وکړه زما هوو ورسره روان وو په پای کې مې د نوی مشر په اړه پوښتنه ځينې وکړه.

ستانه سر وښوراوه . شونډې يې بوخې کړې او راته يې وويل: دا نه پيژنم ، نه يې پلار څرګند دی نه يې هيواد.... په همدې وخت کې له خوبه راکښيناستم.

سبا ته نابري د يوې مرکې لپاره د نوی مشر دوتر ورغلم او تر مرکې وروسته مې د خوب کيسه ورته وکړه او ورته مې وويل: چې ستانه راته ويل چې د ده کام او نه پلار او نه هيواد څرګند دي .

مشر په بې توپيري سره موسکی شو او په يوه ترخه خندا يې وويل:

ږغ مه لره ربټيا وايې ټوله په سياست کې را نه ولاړه ږغ مه لره اوس ماته هم ولاکه څر ګند وي خو دومره پوهيږم چې چيف مې افغاني دی.

دا ځل زما د خولې په ويښه د هوو ږغ پورته شو خو ژر مې پرخوله لاس ونيوی.

لندن ۱۹۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټاپه

عجب زمانه وه پر بري ليکونو ، دپيلومونو ، سه پارچو ، نکاح ليکونو ... رنګارنګ توري ، سرې ا و زرغونې او شنې ټاپې لګول کېدې ان چې پوهنځی مو پای ته ورساوه پر بريليک يې سپينه ټاپه راوواهله ځکه د سپينې ټاپې رنګ لمر نه خرابوی او ډير خوشاله وو ،خبر نه وو چې د زمان په تيريدو سره دا ټاپې بې ارزښته کيږي او ان دهغود پټيدو ځای به نه وی او ټولې پاکيږي نور نو اوس پر اسنادو ټاپې نه بلکې پر خلکو باندې وهل کيږي دا ټاپې د سلو کالو ديندارہ بې دينه کوي او د سلو کلو غل ښخه پير ، د دوښمن ښخه بادار ، له جته ښخه سردار جوړوي

دا اوسنۍ ټاپې په ريموت کنټروليږي يوازې کوف غواړي او چوف که يې نه منې زموږ کلي ته راشه مازي سر پورته که بيا د ټاپې وهل ګوره هر شی چې شوې او هر چيرې چې ولاړې !؟

لندن۱۹۹۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددغه دغه

ښاغلو راغلو!

زه له تاسو څخه مننه کوم چې پر ما مو باور و کړ اوزه مو په خپلو رايو خپل استازی وټاکلم . ما لکه مخکې چې ژمنه کړي وه اوس هم په خپله ژمنه ولاړ يم نور ستاسو بادوني ته اړتيا نه لرم .ما د کار پلان جوړ کړ تاسو دا زما اوږد او منظم پلان تر اوسه نه دی ليدلی خير زه به دا خپل پلان نه يوازي تاسو ته ، بلکې کوچنيانو ، ښځو او زړو ته هم وروښيم

زه خپله دا وينا په دې نارو سره لنډوم:

ژوندی دي وي زما پلان

مړه دي وي ستاسو دوښمنان

زموږ د رييس کټ کټ همدا وينا وه خو تر هغو وييو (کليمو) لاندي يې چې کرښه را کښل شوې ده (دغه) لوستل شوي دي

زه تاسو څخه دغه کوم چې پر ما مو دغه وکړ ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

پام چونګښه مه یادوه!

سرور د خانو د میرمني پوښتنې ته ورغی چې دا ډیر مهال ناروغه وه او د خبرو په ترڅ کې یې خانو ته ورته وویل:

یاره خانو! اجملي دا دوي میاشتي مخکې ښار ته تللی وو هلته ښه ډانکټر جوړ شوی راغی ، وایي د کوم ډانکټري کورس یې ویلي دی ، لروین(دوربین) پر غاړه ، غټه توره بسته په لاس کې غټوویني سترګې یې (غټي کټه بیني) پر سترګو ،نازک سپین کفن یې اغوستی او عجب لاس یې دي په یوه اوونۍ کې ناروغ هاخوا یا دېخوا کوي .

ما خپله خوابنې وروستله ، هغې ته یې داسې درمل و رکړه او ورته یې پر هیز هم ورکړ چې د درمل خوړولوپه وخت کې پام چې چونګښه په یاد نه کړي هغې هم لکه چې چونګښه په یاد کړې وه او هاخوا یې کړه .

دا داوس په پکو ډانکټرانو چه جوړه نه ده که ښه وی خپل پک سرونه دي جوړ کړي !

خانو چې په چورت کې تللی وو او له ځانه سره یې تکراروله :په یوه اوونۍ کې دي خوا یا هغه خوا

سرور و رته وویل:

څه درواغ خو نه درته وایم ویې ازمایه اوبیا یې د راز په ټوګه ترې وپوښتل:

-ربښتیا د کاله شاوخوا مو چونګښې شته ؟

خانو په خوشالۍ ورته وویل :

هو ډیري دي !

سرور په ټینګار ورته وویل:

- که زما مني ژر یې وروله!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډاکټر صايب کوتان(قوطان)

دړ غ د ککړ تيا (شوربکت) څخه د ژغورو دپاره د ځنګله ټولنې د ګاونډيانو په سلا او مشوره و پتيله چې د ګاونډي ځنګله له ازمېښتونو څخه د ګټې اخيستني لپاره ډاکټر صايب کوتان ته بلنه ورکړي

ډاکټر کوتان چې ځانګړي غوړي يې د قبض ، چاغيښت ، هډوکو درد. د ړغ د ککړتيا د مخنيوي لپاره را بر سيره (کشف) کړي وه او د غوړولو د ځای له پلوه يې بيلا بيلې ګټې درلودې ، له خپلو نظرياتو سره راغی.

د نوموړي ځنګله به رسنيو (مطبوعاتو) کې د دې ځانګړو غوړو اعلانونه پيل شول او د ړغ د ټيټوالي له کبله د کټه کولمې (مقعد) غوړول حتمي او اړين امر وګرځيد ، او نه کارول يې لوي جرم او ګناه وګڼل شول د دغو نويو را بر سيره شوي غوړو د ړغ په جګوالي او ټيټوالي کې په رښتيا چې اعجاز کاوه .ځکه د کټه کولمې په غوړولو هغه ځواک (قوه) چې د ړغ د ايستلو لپاره اړينه وه چې ړغ خپل اصلي غاړه او تون له حنجرې وباسي ضايع کيده. لومړي ددغه کار ازمېښت پر يو کولنګي چرګ چې ډير بې وخته اذانونه يې کوله وشو د چرګ دکټه کولمې ترغوړولو و روسته چرګ غاړه پورته کړه چې اذان وکړي خو دا قوه به يې له شا له خوا ضايع کيده او اواز يې له خنجرې نه ووت .

ټول ژوي اړ شول په دې فرمان کړه وکړي او خپلې کټه کولمې په دې غوړو غوړ کړي او خپله منندويې (فرمانبرداري) وښيي.

او هغه و چې په دې کار سره د زمرو غوړ په غول بدل شو.د خره هرهر په ال ال ، د مار پښهار په پښ پښ... بدل شول د هر ژوي د ژبې د بدلون سره د هغو ارو اصل هم ورک شول.

مخکې به نورو ژوي د زمري د غوره وېرېدل خو اوس يې وربانديې د غول په اوريدو پوزخند واهه اوخندا يې پرې کوله. نور چا د زمري زور و ځواک او واکمنی ، د پيلمرغ درايت او عقل مندي ،دپيل درنوالی ، د بلبل غزلبولي... ته ارزښت نه ورکاوه هر ژوي ځان ته نوي پښتونې(شجرې) او تاريخونه جوړ کړل نور نو پړانګانو هوسۍ نه شوه ښکارولای ، کربشا(سنجاب) غوزان نه شوای په خاورو کې پټولای ، سک لاهو د اوبو ډنډونه نه شو جوړولای او...

کرار کرار ځنګل په وچيدو شو او ګل ګل ميري او خپل سري شول.

خو په ځنګل مينو ژوو هوډ وکړ چې ځنګل به بېرته جوړي. نو په توره شپه يې ډاکټر صيب کوتان سره له غوړو او نظرياتو له ځنګله نه ورک کړ او دا عادت يې هم ورسره ورک کړ. او دا عادت هم ورو ورو له ځناورو هير شو.

يو زمری د يوې ډبرې شا ته پروت وو او يوموږک يې پر لکۍ غاښ ورولګوی له درده يې نابېره له خولې غوړ ووت ، دده دغور سره ټول موږکان له ځنګله نه وتښتيدل او ځنګل يې خوشي کړ ، بيرته بيديا ته وتښتيدل. د مار د خولې بيرته پښهار راووت ،د خره له خولې هرهر...

جوړي شوي پښتونې (شجرې) څيرې شوې او هر يو دخپل کار پسې روان شول.

خر چې د ښېتابې ميز ته ولاړ وو او خپله عالمانه وينا يې وړاندي کوله ميزيې پر شا کړ او خپل اصلي ځای ته يې يووړ

بيرته جم او جوش جوړ شو د چرګانو هوهو ، د بلبلو چوچو ، د پيلانو بوهو اوريدل پيل شول .خو د دې لپاره چې دګاونډي ځنګله اړيکې له دې ځنګله سره ويجاړ نه شي بيا هم دا غوري يوازې د هغو چرګانو لپاره چې بې وخته اذانونه يې کوله او د هغو خرو لپاره چې د هرهر نه يې نه اوريدل کيږي چې خاندي که ژاړي. واردېدل او په نسخه ورکول کيدل.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما منې کله کله ګډايې هم کوه!

تورک چې واده ته خبر وو ، پوره يوه ګړۍ په سره لمر کې ګاډۍ (بس) ته سترګې پر لار پاتې شو خو د بس ګاډۍ (سرویس) پته نه وه . تر لږ چورت وروسته يې له سره خولۍ ایسته کړه وېښتان يې جږ پږ کړل د پتلون يوه پایڅه يې پورته او بله کښته کړه خولۍ يې کچکول کړه او دتم ځای خلکو ته يې په مات مخې په سندره کې ویل:

- بيچاره يم ناوخته کیږي واده ته نشم رسیدی د خداي په نامه د ټکسي کرايه خو راکړۍ ته نه نی نی ...

د خلکو غوږونو ته ورغله چې وايې :بيچاره يم واده مې نه دی کړی بې کاره يم مرسته وکړئ چې يو ټکسي رانیسم ته نه نی نی...

نو چا لس چا شل په خولۍ کې ورواچولې لا نیمايې خلکو ته نه وو رسیدلی چې د پیسو شمیر ورته پوره څرګند شو نو پیسې يې جیب ته کړې . خولۍ يې بیرته سمه او پر سر کړه ، پایڅې يې سمې کړې د سرک د غاړې د موچې نه يې بورس واخېست بوټونه يې پرې پالیش کړه يو ه فانتا يې پر سر پورته کړه او ټکسي ته يې لاس ورکړ او ولاړ.

د کیږده قدمونه ! (اهسته برو) پر مهال يو تن تورک ته نږدې شو او ورته يې په سا نیولې ږغ وویل:

ته هغه نه يې چې سوال دې کاوه ؟

تورک سرې سر تر پایه له نظر تیر کړ د کرتې غوټو ته يې ښه ځير شو چې دوې يې شلیدلې وې ، بوټونه يې په ختو لړلي وو شونډې يې وچې ښکاریدې داسې بربېښیده چې ډوډۍ ترې خلاصه شوې وې ایله اهسته بروته را رسیدلی دی.

تورک کټ کټ وخندل په فیلوسفانه توګه يې ورته وویل:

اې ساده !زه پوهیدم که دا کار ونه کړم تا غوندې به نهار د آهسته برو په اوریدو تیز برو کیدم چې کور کې هم پیاوه را نه خلاصه نه شي

کابل ۱۹۹۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټبر علیکم!

په جرستان کې ټبر او ټبر پالنه خپل لوړ ستونځ(اوج) ته رسیدلي وه د ټبر پوښتنه د سلام پر ځاي کاریدله چې دو کسه به سره مخامخ شول نو د لاس پر ځای به يې ورته وایه:

ټبرعلیکم!

(په کام ځوک یې ؟په هغه کې بیا ځوک یې ؟ په هغه کې بیا...؟)

(توری یم په هغه کې بیا برګ یم په هغه کې بیا خړ یم...)

که به يې کام سره نژدې راوخت نو لاسونه به يې سره وکړپوله او غیږ په غیږ به شول خو که توپیر پیدا شوی وای بیا نو بې شپیلک(ویسل) آزاده غبړ پیل کېده.

ګلو چې د يو ضروري کار دپاره جرستان ته تی نو خلکو ورته وویل پام کوه که چا پوښتنه درڅخه وکړه چې په کام ځوک یې داسي يو څه ورته ووایه چې هغوی پوه نه شی کنه نو په بده بلا به واوړې.

ګلو د جرستان په لاره کې يو دوکان ته د څه اخېستلو لپاره تم شو دوکاندار د سلام پر ځای په مرموز ډول ترې وپوښتل: ټبرعلیکم!

ګلو هک پک پاته شوچې څه ووايي ترلږ چورت وروسته يې په داسې حال کې چې ژبه يې بنده بنده کیده زړه نا زړه وویل:

سیلاو ځی علیکم!

دوکاندار سر وښوراوه او د څه غوارې پوښتنه يې ترې وکړه خو تنه چې د دوکان مخې ته ناست وه او غوږونه يې بوڅ نیولي وه بیرته په خپلو کارونو اخته شول ګلو هم يو ژوره سا وشړله سودا يې واخېستله او رهي شو يو کوچې چې هلته پروت وو او په پټوکې يې ځان نغښتی وو لکه لیونی نا ببر ه را جګ شواو لکه ورکه يې چې موندلي وي نارې کړې:

ودریږه چیري ځې!

پروښرکال دي پلار زما دوه سوه وزې په لوړه شیله کې وړي وې او ته داسې خرامان خرامان روان یې را تاو شه راوړه تاوان

خلک له ځایو را جګ شو ل او د ګلو خواته لکه کرک چې نیسي کرار کرار را نژدې کیدله همدا چې په ګلو کړۍ (حلقه) تنګیده شور ماشور هم جګیده کرار کرار هوایې دزي هم پیل شوې او ورسره د خوشالۍ پټو وان هم ورسره پورته پورته غورځول کیدل.

خوار ګلو له شرمه په خولو کې ډوب و چې کوم خراب کار يې کړی دی چې د ده به نیولو دومره خوشالۍ جوړه شوه

يو سپین ږیري چې نوی د ډزو څخه خبر شوي وورانې ګلو خوشاله شو چې هغه به يې د دې وحشانو نه خلاص کړی ګلوته چې لاسونه او پښې يې ټینګې تړل شوي وې ورنژدې شو .

ګلو خوشاله شو چې اوس به يې هغه د دې مصیبت نه خلاص کړی خو هغه لومړی د هغه پر مخ ورتو کړل او بیا يې وپوښتل:

څه پیښه ده ؟

دا سیلاو ځی علیکم دی ! هغه چې نیکه يې پروښرکال زما دوه سوه پینځوس وزې په لوړه شیله کې یوړل! په یاد دي شول هو هغه چې زما دوه سوه وزې هم ور پسې وې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

انساني سر کس

سپین ږیری یو وار بیا په نارو سورو شو

او ویل یې:

ما پرېږدی چې ځان غازي کړم !

خو خلکو هغه ټینګ نیولی وو

اودګلو ګرد چارپیره اتڼ پیل شو

لندن ۲۰۰۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددرواغو بازار...

د لندن د کډوالۍ کارمندانو(ایمیګریشن) د ورځني چارو د اسانتیا لپاره د درواغو سنجولو ماشین د ساینس د کارپوهانو په مرسته په ډیر لوړ لګښت جوړ او نصب کړ خو د دې ماشین ګیج هیڅ کله له سرې لیکې ښخه را کښته نه شو د دوی په خیال چې کار نه کوي نو یو بل ماشین یې د ربښتیا ویلو د ځرګندتیا لپاره جوړ او نصب کړ . یو افغاني ربښتینی ډاکټر چې د دښمني له کبله کډوالي ته اړ ایستل شوی وو خپل د شلو کلنو د خواریو کور ، شتمني یې وپلورل ځان یې لندن ته راورسوه او دلته یې د ربښتیا ویلو د ماشین کوټې ته بوت .ډاکټر چې پر پوه او علم یې باور درلود اود درواغو ویلو یې بد راتلل نو په خپله انترویو کې یې ربښتیا وویل:

زه یو ډاکټر وم په روغتون کې مې کار کوی د دښمني له امله مې ژوند په خطر کې وو.....

د کډوالي کارمندانو په هېښتیا ترې وپوښتل:

یوازې ډاکټر وې بل کوم دولتي څوکۍ دې نه لرله ؟

کوم وزیر ، صدراعظم ، رییس جمهور یا باچا نه وې ؟

ډاکټر نه پوهیده چې دلته ټول راغلي کډوال لږ تر لږه دوه درې دوره باچاهي کړې ده . یا صدراعظمان وو

د ګډوالی کارمندانو بیا ترې وپوښتل:

لږ تر لږه کوم باچا کوم وزیر- مزیر...؟

ډاکټر د نه په ویلو سر وښوراوه

د کډوالي یو کارمند ډاکټر ته د دیپورت پاڼه ورکړه چې په هغه کې لیکل شوي وه:

موږ عادي ډاکټران . استادان نه منو د داسو خلکو په منلو سره به د کډوالو سیل را مات شي .موږ تر اوسه یوازې دیرش زره افغاني مهاجر منلي دي چې هر یوه یې لږ تر لږه یوه دوره باچاهي- ماچاهي یا صدراعظمي تیره کړې ده

د ربښتیا ویلو ماشین ګیج هم هیڅ پورته نه شو نو هغه و چې هغه ماشین یې هم لکه خوار ډاکټر دیپورت کړ.

نو دا چې ولې دلته ځیني راغلي کډوال ډیر درواغ وایي دا ځکه د دوی د د رواغو خوند لیدلی دی او دا چې ولې ځیني ځانونه باچاهان ګڼي او لکه باچاهان برخورد کوی او نور خپل رعایا ګڼي دا ځکه چې د دوي کیسونه په پاچاهي منل شوي دي.

لندن ۲۰۰۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

وير مې زده کړ!

ددې لپاره چې د هيوادد نه پر مختګ علت جوت شي نو يوه ټول پوښتنه (عمومي ريفرندم) اعلان شو چې جوت شي خلک په دې اړه خپل نظريات په ليکلي توګه ښاروالي ته ورولېږي. هر هغه چا چې ښه دليل وليکی د هغه عکس به د نوي چاپېدونکي يو لکي نوټ انځور کيږي په زرګونه دليلونه ښاروالي ته راورسيدل چې ځيني يې دا دي :

- تلويزونونه لا ټول نه دي په دار شوي
- د نارينو حجاب نه دي سمبال شوي
- ډمانو ته په دولت کې ونډه نه ده ورکړ شوې
- کوخه ډب سپي په قدرت کې نه دي ګډ شوي
- ځوانان ټول نه دي مړه شوي
- پوهان ټول نه دي تښتيدلي
- سياست کوونکو په کال کې هډو يو رښتيا هم نه دی ويلي
- رهبرانو خپل تاريخ سم نه دی لوستی
- ښه ته مو ښه اوبد ته مو بد نه دي ويلي
- دولتي څوکۍ د پښو د مېچ پر بنسټ (لمبر په اساس) نه دي ويشل شو
- ...

خو د مستري يو شاګرد دا جايره يووړه خو عکس يې چاپ نه شو ځکه نظام بدل شو

دي شاګرد ليکي وه چې استاذان شاګردان خپل نوکران ګڼي او بيا يې ورپسي زياته کړي وه:

زه دا ديرش کاله له ويررينګ کار سره شاګرد يم دوکان جارو کوم ، سودا راوړم ، کټو پخوم ، لوښي مينځم ، چاى دموم دا ټوله مې ښه زده کړي دي خو په ويررينګ نه پوهيږم ځکه کله چې د اصلي کار ځاى راشي نو استاذ ما ديو بل کار پسې ليږي چې زده يې نه کړم له ما خخه د شاګرد په بيه د نوکر کار اخلي همدا لامل دی چې زه په وير پوهيږم اورينګ مې نه دی زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه او بد

چې ژوندي يې تر تا بد او چې مړ شوې له تا بل ښه نه شته—له وګړو له نظره

چې برحاله يې تر تا ښه چې منفک شوې تر تا بل بد نشته---د همکارانو له نظره

چې جره (مجرد) يې تر تا ښه چې کوروال شوې تر تا بد نشته ---له انجونو له نظره

چې پلار د بچو يې له تا نه بد که بې بچو يې له تا نه ښه نشته ---د کرايې دار له نظره

چې نرم خوی يې له تا ښه که تند خوی يې له تا بد نشته ---د ميرمنې له نظره

که لکړه لرې له تا بد او که يې نه لرې له تا ښه نشته ---د سپو له نظره

چې ړيره پريږدې له تا بد او که يې خربيې له تا ښه نشته --- د ډمانو له نظره

چې شتمن يې له تا ښه او که غريب وې له تا بد نشته—د خپلوانو له نظره

که موټر لرې له تا ښه او که يې نه لرې له تا بد نشته--- د ګاونډيانو له نظره

پيسه دوست که درواغجن شی يوه غيران ته بم اتوم شي--- د پوهانو له نظره

په سياست کې رښتيا نه شته ،بېله غلا دغله بل کار نشته—د تجربو له نظره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملت او حکومت

شاکل خان د یوه سیاسي ګوند په پټو سترګو د ټولو پریکړو په منلو سره د خپل کلي وکیل وټاکل شواو ددې لپاره چې له نورو خلکو نه وپیژندل شي یو څ سره چتر ی یې په خپلو پیسو رانیوله هر چیري چې به تی که باران و که لمر که به پلي وویا سپور که به په ګاډۍ کې وو یا په مغازه کې هر چیري به یې چترۍ په سر نیولي وه

چا ترې وپوښتل چې وکیل صیب ولي دي په سرویس کې پر سر چترۍ نیولې ده ؟یو خو باران نشته او بل داچې موټر ټیټ دی او بیروبار دی ته هم ورسره په عذاب یې او هغه خلکو ته چې تا و رسره ژمنه کړي ده چې مرسته ورسره کوي هم په تنګیږي

وکیل صیب په ډیره امرانه ګړدود(لهجه) تر یو لنډټوخي او غاړي تازه کولو وروسته وویل:

موړ چې وروسته پاته یو همدا لامل دی ځکه ملت او حکومت باید سره جلا شي که زه چیري دا چترۍ په سر نه کړم څرنګه به حکومت اوملت یعني زه او ته ځوک وپیژني (کټ کټ یې وخندل)

رښتیا هم د داسي ده د حکومت سرې باید یا چترۍ یا قره قلۍ یا لویه صدرۍ یا هم لکۍ ولري یا نور څه چې د ملت څخه یې توپیرو شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستنګرې ښځې

فرانکلن وايي د ښځو ژبې تورې دي او هغوی هيڅ وخت نه پرېږدي چې تورې يې زنګ ووهي ر ښتيا هم د ښځو ژبې غوڅوونکي (جارحه) او اورنيو(ناريه) وسلو ته ورته دي او دځينو ژبې د سرو زرو کوچنۍ زينتي تورې دي چې په اساني د مېړه د خپلوانو پر بدن ننوتلای شي. دې ډول ژبه لرونکو ښځو ته لاکتي ښځې هم وايي د ځينو نورې ژبې کټ مټ د ستوې(پيش قبضې) په څېر او تيره والي دي چې د مېړه د دوستانو لاسونه او پښې په يو ځ ګوزار پرې کوي چې تور زنی ښځې هم ورته وايي.

د دې ښځو او د هغو د مېړو ځانګړتياوې داسې لنديز مومي:

- لاکتي ښځې کور او ميږه خپل کښي د سهار له لمانځه څخه تر ماخستن پورې د کور کارونه لکه جارو ، اوړه اخښل ، دډوډۍ پخول ، کالي پريولل د مېړه چاپې کول او پر مخ سرخي او سپيده تپل او د سهار دپاره اوبه تودول په يوازې توګه پر مخ بيايي مېړونه يې هم د دوتر له څوکۍ څخه د ناستي ستړي شوي وي لکه يرغه آس تر کوره ځان رسوي خو د کور وره ته د رسيدو سره سم سست او بيحاله لکه سل کلن سپين ږيرې کړوپ او او کوږ په ټوخه ټوخه د کاله انګړ ته ننوځي او ځان هغې کوربچې ته چې تر مخه ورته اواره شوې ده رسوي او اوږد اوږد غځيږي تورې هيلې چای او چاپې کول يې اړين(حتمي) کار دی خو د زينتي تورې د زنګ د مخنيوي په پار د ميږه د نورو خپلوانو د چخولو نغمه د مېړه غوږ ته رسوي.

ستوې ډوله ښځې د مېړه سره يو ځای له خوبه راکښيني د کور ساده کارونه په خپله يا پر خواښې اجرا کوي او ګران کارونه د کورني کار په ډول مېړه ته پرېږدي ،د مېړه د تګ سر يو ځای دا هم له کوروځی او د مېړه د رارسيدو سره يوځای کورته رارسيږي او مېړه يې د رسېدو سره سم په کورني کار بوخت کيږي غوړ لوښې ، خيرن کالي ، اوتو... او چای دمول...

ستومانه ستوې ښځې تر چای دمولو پورې ارام کوي د پيالو په شړنګې سره پر ځاې جګې کښيني او چای څښي او د دې لپاره چې تورې يې زنګ ونه وهي د مېړه د خپلوانو په ردو او بدو ويلو پيل کوي د دې غوږونه او د هغه بل پوزه پرې کوي.

دريېمه ډله يې تور زني ښځې دي چې په يوولسو بجو له خوبه را کښيني په ببرسر او ناولي مخ د مېړه د تياري کړی سرې چای نوش جان کوي تر سينګار و روسته د پلار او يا دوستانو کره ځي او هغه وخت چې مېړه يې ټول کورني کارونه وکړي ايله بېله دا هم کورته رارسيږي او له واره د دې لپاره چې تورې يې زنګ ونه وهي د ميړه پر دوستانو بريد کو ي د هغو سرونه پرې کوي او چې مېړونه خوار يې څه ووايي نو د واره په سينګار ځي کې سينګار کړی مخونه پريمنځی او مېړونه لړمون خوړين پرېږدي.

خو يه وروره ! يوه بله ډله ښځې هم شته چې اورني(ناريه) ژبې لري چې يو وار يې موخه (هدف) ونيسي او هغه تباه کوي د ستنګر غوندي د موخې پسې وي دې ښځو ته ستنګرې ښځې وايي که دا ښځې ووايي چې ستا مور نور په دې کور کې اوسيدی نشي بيا چې هغه ورکه يا مړه نه کړي نه يې پرېږدي د دې ښځو مېړونه سهار وختي راکښيني ټول کورني کارونه تر سره کوي بيا نو خپلو دندو ته ځي د دندو له بشپړيدو نه مخکې په يوه بهانه کورونو ته راځي چای دموي چې ميرمنې يې راورسيږي بوټونه يې ورباسي هندي ګل ماله (ګيت ماله) ويدو ته اچوي او ورو ورو يې چاپې کوي .د ستنګرې غوم غوم چې نور دې ورونه دې ورور تر هغه دوام کوي چې خوار مېړه يې ومني چې ورور يې نه دې نور ورور.

خوار مېړه چې د ديګ او چايبر څخه وزګار شي نو سينګار ځي ته کښيني ستړګې تورې ، ميک اپ او لبسرين وتپې د زرو اميل واچوي او په ناز ناز د ستنګرې خوا ته ورشي او د جار دې شم جار دې شم په ويلو د ستنګرې دود پو کوي او په چورت کې وي چې سهار ته اوبه تودې کړې کنه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولواکمني(امپراتوري)

د شرمښ له ګواښېدو ، ښکنځلو . غوړچونو او بې ځایه پلمو څخه د ختو ډکي لوی ويالې دېخوا ټول ژوي ډېر په ربړ اخته وه خو د ويالې هاخوا ژويو ښه ژوند درلو د ځکه هغوی شرمښ نه د رلود

د ويالې دېخوا ژوو د څان د ژغورتيا لپاره يو پلان جوړ کړ او د پلان د پلې کولو دنده يې زرې ګېدړې ته ورپه غاړه کړ چې شرمښ لکه پلار يې په ختو کې ډوب کړي.

يو و رځ زرې ګيدړې شرمښ په خبرو خبرولة ختو ډکي ويالې ته بوت او د هغې خوا د خوږو غوښو ژويو ښيګنې يې ورته څرګندولې او هم يې له پلان سره سم په درواغو سره پر دواړو خواو د ده د پلار واکمني کيسې ورته کولې او په مکر يې ورته ويل:

پلار دي ډېر زړه ور حکمران وو دلته به ودريد او له ويالې به يې په پټو سترګو ټوپ واهه هلته به يې يوه هوسۍ نوش جان کړه بيا به بيرته دېخوا راغی هغه وخت دا وياله ډېره پسورروه وه اوس خو ډېره کمبره شوي ده ،ته هم د هغه پلار زوي يې لږ مېړانه وکړه په تا کې هم د هغه پلار وينه چليږي

د شرمښ په رګو کې دغيرت وينه وچليدله تر شا ولاړ خو زړه يې ونه کړ چې ټوپ ووهي سترګې يې سرې شوې

زرې ګيدړې پر له پسې هڅاوه او په مکر يې ورته ويل:

کټ مټ لکه پلارغوندی دي د هغه سترګې به هم تکې سرې شوې خو ټوپ به يې کړ.

شرمښ بيا تر شا ولاړ خو د ويالې په ليدو خولې پرې را ماتې شوې. زرې ګيدړې په مکر د واه واه کټ مټ لکه پلار دي! هغه هم په لومړي پلا هم داسې... خو ټوپ به يې کړ.

ويلو سره يې شرمښ نه پريښود چې د دي کاره لاس په سر شي.

شرمښ د پلارد غيرت خبرو نور هم زرور کړ. بيا تر شا ولاړ خو بدن يې وريږديد او پښې يې سستی شوې.

زرې ګيدړې د شاباش په ويلو سره وويل:

کټ مټ لکه پلار دي پر هغه به هم د غيرت خولې را ماتې شوې او لوند خيښت به شو او ټول بدن به يې له غروره ريږدېدې اوځان به يې لوند کړ تا خو لا تر اوسه ځان نه وی لوند کړی!

شرمښ ته دا ټول کارونه عادي وښوول شول د پلار غيرت يې سترګو ته نيغ ودريد تر شا ولاړ په منډه شو او ټوپ يې کړل تر ويالې هغه خوا واوښت.

شرمښ خپله امپراتوري جوړه کړه ځکه په اساني اوښت او راوښت د زرې ګيدړې بې کچه هڅول د شرمښ د امپراتورې د جوړولو لامل شو. ددې پر ځای چې يې دا خوا له ظلمه وژغوري هاخوا يې هم په غضب اخته کړه .

زرې ګيدړې په ناسمي هڅونې له کبله د مکارې لقب ورکړ شو .که څه هم زرې ګيدړې ددې تاريخي خيانت له کبله ځان په هم هغه ختو کې ننه ايست خو ګټه يې ونه کړه اوپه تاريخ کې همداسې خوندي شوه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د درویش ډالۍ

زلمی ترکان چې د تندي په خولو او دلاسو په ټناکو یې ځان نه شو مړولای ، د یوه بډاي سړي پر لور مین شو شپه او ورځ لکه ماهي تپیده په ډیر زرورتیا د انجلۍ پلار ته د مرکې لپاره ورغی او له ځان سره یې وویل:

یا مرگ یا برئ!

د انجلۍ پلار زلمي ته وویل:

په یوه شرط لور درکوم ته به ماته یو لک افغانی په درویزه (فقر) برابر وي!

مجنون زلمي چې په لسو کلنو کې یې د زرو افغانیو ښښتن شوي نه و نو یولک په درویزه برابرول ورته نا شونی وبرېښېده زړه یې و ځان تر موټر لاندي کړي خو بیا یې له ځان سره وویل:

یو ازمېښت به وکړم! بیا یې د ملنګي کالي واغوستل او کچکول یې پر غاړه کړ کوخه په کوخه ،کور په کور یې ګدایي کوله ،څه مهال لا نه وو تیر شوی چې ونه یې ښه جګه شوه ،سره بارخوګان یې وکړه او ښه چاغ شو او بل دا چې تر یو لک نه یې ډیري پیسې ټولي کړې نو د انجلۍ د کور پر لور رهي شو په لاره کې یې له ځان سره ویل:

کاشکي له دې چمه (معاملې) تیر شم

خوله دې کبله چې ژمنه یې کړي وه نو ورغی او د پیسوډک بکس یې د انجلۍ د پلار مخي ته کېښود.

د انجلۍ پلار پیسې وشمیرلې او بیا یې ورته وویل:

سمه ده اوس نو ګدایي پرېږده ! ورځه خپل اصلي کسب پیل کړه!

درویزګر زلمي په غوسه ورته وویل:

دا څه وایې څنګه پرېږدم!

تا دګدایي خوند لیدلی دی ؟ که له ځانه لګیا یې !

د انجلۍ پلار ورته په غوسه وویل:

دا زما شرط دی !

درویزګر ورته په غوسه وویل:

زه ستا د لور نه تیریدای شم خو د د رویزګري څخه نه !

او زیاته یې کړه: څه بیوزلی خو نه یم زر اندیوالانې مې نوري ستا له لور نه ښه پیدا کړي دي دا چې ژمنه مې کړي وه راغلم کنه زه او ستا لور ډیر سره لیری یو دا یو لک افغاني مې هم د درویش ډالۍ در بخښلي دي !

د خدای په امان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژي پر پنځلسمه اختر شو

دا د هغو درو – څلورو وګړو کيسه ده چې د بل يې نه اوريده .وايي داسې هيوادونه هم شته چې ټول سره يو د بل نه اوري يا لږ اوري بايد توبه وکاږو چې له داسي خلکو څخه مو دی خدای وساتي او خدای دي دا وس ورکړي چې غوږنۍ(ګوشکي) ځان ته واخلي.

وايي کوڼ جمال سپيره غوږونه او وچي شونډې لالهانده هاخوا دېخوا به ببړه ګرځيد را ګرځيد او هر څوک به چې مخي ته ورغی .نو په ډير ټيټ ږغ چې يوازي دی پوهيده چې څه وايي ترې پوښتل:

- وروره زما وزې ورکي دي يوه يې شودې کوي او بله يې وچه ده. د وچي بيا يو ښکر مات دی زوی مي وړی دی...
- لارويو به د ده له حرکاتو او شونډو له رپيدو څخه اټکل کاوه چې خير غواړي نو په غوسه به يې ورته وويل:
- خدای دي درکړي ځوان سړي يې شرم وکړه ځان او اندام دي ګوره خير غواړې بې غيرته..!!
- چا چا به لا له غوسې غاښونه ورته چيچل.
- کوڼ جمال په نهيلۍ د کور خوا ته روان و او له ځان سره يې غوم غوم وو او ويل يې:
- اخيره زمانه ده څوک د چا نه اوري نن ده که سبا هرومرو قيامت دی خو سترګې يې پر يوه بزګر ولګېدې له خوشالۍ يې سترګې وبريښيدې او مخامخ ورته ودريد او ورته يې چې هغه هم له بد مرغه کوڼ وو وويل:
- سلام عليکم! زما دوې وزې ورکي شوي دي يوه شودې کوي او بله وچه ده او يو ښکر يې هم مات د ی زوی مې وړی دی مور يې شودې نه لري....

بزګر چې په خپل کار اخته وو فکر يې وکړچې دی هم روژه ماتي ته وړيا ترکاري غواړي نو په غوسه يې ورته وويل:

- زه دلته ترکاري نه پلورم ورځه له بازار نه يې وپلوره!

لاس يې د بازار خواته ونيوی

کوڼ جمال د خير يوسي په ويلو د بازار خواته رهي شو اوله ځان سره يې ويل دا چې قيامت نه راځي د داسو ښو خلکو له برکته دی

جمال سوچ وکړ چې هغه ورته ويل وزې د بازا رخواته تلي دي نو د منني په پار يې و رته وويل:

- خير يوسي وروره چې راودي ښوولي!

بزګر سوچ کاوه هغه ورته بد او رد وايي نو هغه ورته وويل :

- څه وروره چې بيا را نه شې!

له نيکه مرغه جمال خپلي ورکي وزې په بازار کې وموندلې او په خوشالۍ کورته راغی او ټوله کيسه يې و خپلي ميرمني ته وکړه او دا چې اوس هم ښه ښه خلک پيدا کيږي شکرونه يې وايستل.

جمال او ميرمني يې وپتيله چې دا وچه وزه چې يو ښکر يې مات دی و بزګر ته وښيي ځکه دوی يې له لوی لالهاندي څخه ژغورلي وو . جمال وچي وزه له روغ ښکره ونيوله او بزګر ته يې بوتله

- بزګره وروه! خدای دی خير درکړي ښه سړی يې زموږ ورکی وزې دي را وښودلې کنه په کومه قصابي کې به يې اوس غوښې پلورل کېدې او زما زوی به له لوږې مړ وای. دا وچه وزه يې ستا خير که يو ښکر يې مات دي

(د اشارو سره).

(c) ketabton.com: The Digital Library

بزګر چې د جمال شونډې او د وزې مات ښکر ولید داسي پوه : چې په ناحقه تور واوښت او داسړی وايي چې ولي دي زما د وزې ښکر مات کړی دی.

بزګر په داسي حال کې چې له غوسې ريږديدي وويل:

- زه والکه خبر يم بيا لېونی خو نه يم چې د پرديو خلکو د وزي ښکر مات کړم هغه هم په دې مبارکه روژه کې توبه ځه ورو‌ره لار دي واهه!

دوه کانه دواړه کرار کرار اخته وه يو څه ويل کيدل اويو بل شی مانا ترې اخېستل کيدله.

جمال داسي وانګيرله چې بزګر ورته وايي وچه وزه نه غواړم هغه بله د شودو هغې راکړه!

نوهغه زاری يې ورته پيل کړې:

- دواړه دي له تا جار شي خو د هغې بلي شودې خپل زوی ته ورکوم مور يې شودې نه لري دغه ښکر ماته وزه ومنه(د اشارو سره)

د جمال ننواتي و بزګر ته غوسه او قهر ښکارېده.

(د دې نه ښکاري که څوک د چا خبري نه اوري نو کړه يې هم نه ويني خپل سوچ يې خبري او کړه ورښيي)

دبزګر چې وار په واريې غوسه له دې ناحقه تور څخه زياتيده وويل:

اوس چې ترکاري نه درکوم قست اخلې ما له هغه سره وپيژندي چې دنګه مار (دعواجلاب) يې!

د دوي خبري دومره ردي بدلي شوې چې لاس او ګريوان شول نو غوره يې دا وګڼله چې درپيم سړي ته ورشي . نو په داسي حال کې چې د دواړو خولې ښوريدي(په اشارو سره) يو په غوسه او بل په ننواتي وو سره رهي شول په لاره کې يې يو سپين ږيری چې د بده مرغه هغه هم کوڼ وو او بام يې اخيړاوه وليد دواړو خپله کيسه ورته په يو وار پيل کړه:

سپين ږيري چې د دواړو د لاسو او شونډانو ښوريدل وليدل نو پوه شو چې دوی شکايت ته راغلي دي دوی وايي دا کوڅه مو ولي په اخېړ بنده کړي ده. ولي ګانۍ (اوګيره) په کور کې نه نيسی.

سپين ږيري سوچ وکړ چې يو خو سپين ږيري دي او بل دا چې روژه ده نو راځه دوی ملامت کړه نو لکه چې شخړه يې په پيسو غوښتله لستوڼې يې بډ وهل ملا يې په پټو تينګه وتړله له بامه راکوز شو او په کوڅه کې د شو نډانو ښوريدل او لاسونه غورځول خپل لوړ ستونځ (اوج) ته ورسيدل:

دا لاره د چا دپلار ده!خود يې بندوم څوک يې قواله لري !!لاس مو تر لندنه خلاص! زه نر نه وينم! ښښنه غواړم مور يې شودې نه لري.. وچه وزه... مات ښکر... ترکاري....

لاسونه هرې خواته په اشارو وه شونډې په ښوريدو وې .

نورو لارويو سوچ کاوه چې ګونډي دوي ورزش کوي

کرار کرار دا و رزش توند او تيز شو ،يو پر بل بريدونه پيل شول يو وار به ختګر لاندي شو بيا به بزګر او کله کله کوڼ جمال لاندي شو

په همدې جګړه کې روژه ماتي هم تير شو نو درې سره وپيتيله چې کازي ته ولاړ شي نو درې واړه کازي ته ورغلل له بده مرغه کازي هم کوڼ وو او خداي خبر څومره پريکړې به يې هسي په اټکلې ډول کړي وي :

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمال ، ختګر او بزګر د کازي په ليدو په يو وار په خبرو او اشارو شول:

-چا لاره بنده کړي ... ښښنه غواړم مور يې شودې نه لري....پورته مې کاګل کوی... هاخوا بازار....

کازي د د وی په ليدو په غوسه شو او ويې ويل:- يو يو شاهدي ورکړي !

ختګر چې تر نورو ډير سپين ږيري وو لږ مخته او په اشارو شو

-ما پورته پر بام کاګل کوي(پورته يې ګوته ونيوله)

هغو دوو نورو هم سر وښوراوه

کازي چې ډير پوه سړي وو او پوهيدی چې هوښيارانو ته يوه توری بس دی نو له ځان سره يې سوچ وکړ د دوو پر ځای درې شاهدي ته راغلي دي خلګ به وايي کازي بې عقله دی ، دی په نيمه نه پوهيږي زه دومره بې عقله نه يم نو له ځايه پورته شو او ويې ويل:

بس بس زه پوه شوم چې تاسوسپوژمۍ ليدلي ده ځی سبا اختر دي (له داسي پريکړي جار شم رښتيا هم د سپوږمۍ ښوارلسمه وه او دوی هم سپوژمي ليدلي وه)

او هغه وو چې د روژي پنځلسمه اختر شو موږ لا د ماشومانو لپاره د کالو ټوکر نه وو اخيستي.

يو مشر چې د بل نه اوري او د بل په اشاره پريکړې کوي هرومرو به د روژې په پنځلسمه اختر وی خو د لسو مشرانو په پريکړو نه پوهيږم چې څه وخت اختر او څرنګه اختر شي او ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دويمه برخه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر پاچاهي يې نه ورکوم

ترافيک غورازه چکله موټر ته لاس ورکړ . موټر و درید او د کړکۍ له ماتې ښيښې نه د موټروان سر را ښکاره شو.

ترافیک : لیسانس او جواز سیر دي راکړه!

چلونکي دېخوا هاخوا د واسکټ جیبونه ولټول او ویې ویل:

-راشخه ورک شوي دي!

ترافيک ورته په غوسه شو او له يو — دوه پټکو وروسته يې موټر د سړک پر غاړه ودروی او د جریمې د پاڼې په لیکلو بوخت شو

موټروان د واسکټ له غوړ جیب نه د نسوارو ډبلی راوکیښ د مخ او غاښو په لیدو شو او له ځان سره یې غوم غوم وکړ او ورو یې وويل:

تر دي موټرواني خو د ترافيکو کومنداني ښه ده .

ترافیک د جریمې پاڼه موټروان ته ورکړه

موټروان په تونده لهجه وپوښتل:

-څودي ؟

- دوه سوه!

موټروان د شنو لوټو بنډل راویست او یو لوټ یې ترافیک ته ګذار کړ او ورسره یې وويل :

نوریې ستا!

موټر یې سوچ کړ او په داسي حال کې چې ګیر یې الیشاوه(بدلاوه) د ځان سره و ویل:

- نه بابا پر پاچاهي يې نه ورکوم او په روڼ تندي پر خپله لار روان شو

کابل ۱۹۹۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څوکۍ خوند

ترهغې وروسته چې جلندر خان له رياست ليرې شو برات ګل خان چې ډېر ښه چلندي او ټولنيز سړي دی زموږ رييس شو هغه هر چا ته ان که د نهمې رتبې مامور هم وي له ځايه ورته پورته کيږي د لاس روغبړ ورسره کوي او تر کتنې وروسته يې تر وره پوري بدرګه کوي. زما دا کړه وړه ډېر خوښيږي ځکه د انسان کرامت ته درناوی تر ټولو ښه کار دی .

ورو ورو ځير کيدم چې نوی رييس صيب يوازې پخواني رييس جلندر خان ته له ځايه نه پورته کيږي په ناستي روغبړ ورسره کوي او وروسته يې هم نه بدرګه کوي

ما ته دا معما پيچلې وه نو ځکه مې يوه ورځ رييس صيب ته ورغلم .ماته چې د تحريراتو کارمند وم له ځايه جګ شو تر روغبړ وروسته مې د يوې پوښتنې غوښتنه ترې وکړه هغه په ورين تندي اجازه راکړه:

ماځيني وپوښتل:

- رييس صيب که څه سپين سترګې کيږي خو بيا هم ستاسو ښه چلند دا جورت راکوي چې يوه پوښتنه درڅخه وکړم.
- مهرباني!

تاسود هغه ښه چال چلنداو سلوک له مخې چې لری ټولو اړوندو ته چې ستاسو ليدو ته راځي له ځايه جګيږی خو... خو يوازې جلندر خان ته ...

که مو ډېر ځيني بد راځی چې نور دلته د راتلو اجازه ورنه کړم.

رييس وويل:

- نه ، نه!

د رييس تندي لا پراخ شو او لږ موسکی شو او ويې ويل:-

-هغه داسي سړي دی که چيري زه له ځايه پورته شم هغه سم له لاسه زما پر ځای کښېني او ورو يې زياته کړه :

هغه د دې څوکۍ خوند ليدلی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مامور باشي خشره باشي پيش بيا

په داسي حال چې لاسونه مې په خپلو پړسيدلو جيبو نيولی وو په بسم الله ويلو سره د ميوو د کراچيو څنګه ګوښې ته ننوتلم او له ځان سره مې وويل:

- شريفه! نن دي پوره پنځه بنډله د لسګونو نوټونو تنخواه او ماکول اخيستي ،جيب دي ډک دی چې نن ميوه نه اخلې نو کله به يې اخلې ؟

د ميرمني خبرې مې په غوږو کې ازانګې کوي چې ويلې:

- هو سړيه! ګوره شودې نه لرم ماشوم وږی دی د ګاونډي ښځې ته ډاکټر ويلي وو ښوروا او ميوه خوره چې شودې وکړې نو يا غوښه راوړه يا ميوه چې شودې وکړم.

غوښې خو مود لوی اختر په لومړۍ و رځ وخوړې پاته شوه ميوه د ځان سره مې حساب وکړ که پوډري شودې واخلم د کور کرايه ، بريښنا ، صابون ، کوپوني توکي ،جارو ، تيل او د راديو بالتۍ به په څه واخلم نو هرومرو شودې اخلم.

ښه کومه ميوه واخلم را په ياد شول خټکی ښه دی ځکه کله چې مې ميرمن د هيلۍ په واده کې خټکی خوړلی وو نو په ډيره خوشالۍ يې د شپې راته ويلي وه:

هو سړيه! نن مې شودې ډيري شوي دي ولي ؟

نن مې خټکی خوړلی دی (په ډيره خوشالۍ) نو خټکي پلورنکي ته نژدې شوم او زړه نا زړه مې ترې پوښتنه وکړه:

کاکا من په څو دی ؟

پلورونکي ما ته وکتل خو څه يې ونه ويل. له شا نه يو بل ږغ کړه:

من په څو دی ؟

پلورونکي د رښتني پيرودونکي د ږغ په اوريدو له واره ځواب ورکړ:

-اته سوه.

ډير ورو د دوکان له څنګه تير شوم چې پلورنکي مې ونهويني. هر خټکی له من - درې چارکه کم نه وو او ما ۲۲۰ افغانی ونډه ورته ايستلې وه نو له ځانه سره مې وويل:

خټکی نه شفتالو ، نو د شفتالو کراچې ته ودريدم ،خو ژر پوه شوم چې شفتالو هم شودې نه ډيروي ،همدارنګه هندوانې ،زردالو. ام ، ګيلاس...

يو هم زما په خيال شودې نه ډيروي ،په همدې چورتونو کې وم چې کومه ميوه شودې زياتوي ، چې د مامور سرګردان خبرې را په ياد شوې ، چې ويل يې که ميوه خورې نو ماښام يې اخله ډير ارزانه وي.

کور ته ولاړم او ناوخته د ميوې د کراچيو بازار ته د دوه سوو افغانيو سره ورغلم پيسې مې د کيسه برانو له ويرې په کور کې پريښودې ځان او کيسه بر مې دواړه بيغمه کړل.

جوړ جشن وو په هري کراچې ګيس څړيده او ځليده خو نرخونه همدا رنګه لوړ وه نود هري ميوې د نرخ په اوريدو په موزون قدم ترې تيريدم اخير ګيسونه هم تيل خوري ، خو د شودو د زياتيدو ميوه نه پيداکيده. له يوې کراچی نه چې د نورونه لږ وړاندې وه د سړک منځ کې ولاړه وه او ګيس يې هم نه درلود داسي ږغ پورته کيده:

(c) ketabton.com: The Digital Library

مامور باشي خشره خور باشي پيش بيا!

له ځانه سره مې وويل:

لکه چې همدا بې ګيسه کراچۍ د مامورينو ده او همدا ماته وايي پيش بيا ، نو کراچۍ ته نژدې شوم په کراچۍ کې الوبالو وو هغه هم ډير ارزانه چارک په ۱۶۰ افغاني له واره مې له الوبالو څخه کڅوړه ډکه کړه او د سترګو تر کونجو مې بل پيريدونکي ته چې زما ځنګ ته ولاړ وکتل هغه هم ماته مامور ښکاره شو او هغه ته زه . په ډير وياړ او غرور مې د ميوې کڅوړه په لاس کې ونيوله او د موټر تم ځی ته وراغلم خو اخيري سرويس را نه تللی وو او پر ځای يې ټکسي ولاړ ووچې په سل افغانۍ يې يو تن پورته کاوه او زما سره شلويښت افغانۍ وې. ټکسي موټران تلل او راتلل هيچ چا چنه منه نه ورسره واهله او هيڅ ټکسي وان هم نه ويل مامور باشي خشره خور باشي بی پول باشي پيش بيا!

يو ټکسي ته چې دوه سپرلۍ يې کمې وې ورغلم او په عذر مې ورته وويل:

وروه شلويښت افغانۍ درکوم مامور يم نوري راسره نشته!

هغه راته په غوسه وويل:

ځوک بيا تجار دی چې ته مامور يې اخير موټر تيل خوری څه اوبه خو نه خوري!

موټر يې سويچ کړ او ولاړ.

پر سړک څوک نه ښکاريده يوه کراچۍ روانه وه چې يو تن پر هغه ناست او بل هغه راکښله زه هم د کوڅه دربو سپو له ويرې ورسره ملګری شوم .هغوی تيز تلل او ما ورسره ځغاستل له ځانه سره مې سوچ وکړ او داسي هوډ مې وکړ. چې دوی دواړه پر کراچۍ کښيني او زه به يې راکاږم ، ما کڅوړه پر کراچۍ کيښووله چی څيري نه شي او په دې ډول تر يو ځای پوري له دوی سره او هغه نه وروسته يوازي په داسي حال کې چې دشپې بنديز پيل کيده کورته ورسيدم .

ميرمني مې په وره کې ولاړه وه فکر يې کاوه چې کونډه شوې ده زما په ليدو خوشاله شوه او په شکر کښلو شوه او زما ژوندي راتګ ته يې خيراتونه او حلواوي ايښې وې.

له هغه وروسته چې ډوډۍ مو وخوړله نو په پوره غرور مې ږغ کړل:

راواخله هغه ميوه چې ويې خورو!

د ميوي له ټکي سره مې درې واړه ماشومان په بستره کې جګ کيناستل او کورس يې ناري کړ:

کومه ده ميوه!

تا به ويل نه چې پيشلمی دی که څه!

د ميوې په ليدو لړ وارختا شوم ځکه الوبالو چنجن وه او هلته نه ښکاريده نو ژر مي بهانه جوړه کړه:

چنجن الوبالو ويتامين لري!

(c) ketabton.com: The Digital Library

کسر شان

شمشتوخپله دنده د کسر شان په خاطر پریښووله هغه لومړی د سینما ګانو د ټکیټونو د تور بازار تکړه غړی وو هغه هدو په دې دنده کې بهرنۍ ژبه هم زده کړې وه او وروسته یې د ښو فېلمونو د کموالی په خاطر دا پخه دنده پریښووله او نوې دنده یې غوره کړه.

هغه چې لاس او پښه یې پلستر وه او د ابن سینا د روغتون په عاجلې کوټه کې بستر وو خپله کیسه داسې کوي:

هره ورځ به له ځیرو کالو او لوڅو پښو او شلیدلې ګریوان سره له یوې ټوټې وچې ډوډۍ د نوې ښار د لوکسو او پیسه والا خلکو د کورو مخې ته د خځلو(کثافاتو) بیرل تر څنګه کیناستم د کور د څښتن په لیدو به مې په پټه له جیبه وچه ډوډۍ راویستله نو هغه به مې په مزه مزه خوړله او د خځلو د بیرل په لټولو به بوخت شوم خو زما داکار به لیدو به کور والا شتمن زړه را باندې وسو ، جیب ته به یې لاس کړ ښې ډیرې پیسې به یې راکړې. تر ډیره مې دا کار وکړ په دې کار کې ډیر بریالی وم او ژوند مې ښه چلیده.

د ډالرو د بیې په لوړیدو سره ماته هم نوې چورتونه را پیدا شول او له ځان سره مې ویپتیله.

چې باید زه هم د ډالرو کار وبار وکړم نو د وزیر اکبر خان مینې ته چې هلته ټول بهرنیان ژوند کوي ورغلم هلته د یو ښه لوکس بهرنې کور مخې ته کیناستم د کور والا د دروازې په پرانیستلو سره یو وروستی ماډل موټر راووت ،ما هم د چپه شوی بیرل په لټولو پیل وکړ . موټر راووت ما ته نږدې شو له سترګو له کونجو مې وکتل ، په موټر کې یوه پی مخې بهرنۍ پیغله ناسته وه ، غاړه دې مې بنده نه شي وایي: په بهرنیانو کې پیغلې نه شته نو یوه انجلۍ ناسته وه ما ته یې اشاره وکړه:

چې موټر کې ورسره سپور شم ما دېخوا هاخوا وکتل چې ډاډه شم هدف یې زه یم په خوشالۍ په موټر کې سپور شوم او په خوږو چورتونو کې لاهو شوم :

ښایې کوم لوکس رستورانت ته مې بیایي ؟ یا به یې خوښ شوي یم ؟ وایي په بهر کې داسې ځوانان نه پیدا کیږي یا به مې کوم بل هیواد ته استوي ؟ نقدي پیسې به نه لري له چا نه به یې اخلي ؟ په همدې چورتونوکې وم چې موټر بیریک ونیوه او پی مخې ما ته په اشاره په مکروریانوکې د کثافاتو لوی سیمنتي صندوق راوښووه چې په چټلویو پټ وو او د دس — مس- چس په ویلو یې ما ته وویل:

دلته ډیرې خځلې شته انشاءالله چاره دې په دې کیږي او که دې چاره ونه شوه زه مازیګر بیرته ددیخوا نه تیریږم بیا دې د کابل دریاب ته بیایم....

ما له خوشالۍ نه په هندې اکټ سره ځان په هغه خځلو وغورځاوه او هلته پرتو ښیښو زه ټپي کړم.

او د بای بای په ویلو ولاړه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرنیزشن

زما یو ملګري نه پوهیږم څرنګه یې د بخت ستوری و ځلېدی په مکرویان کې یې کور واخیست. د دې لپاره چې ځان له سیالانو سره برابر کړي ټول زاړه او د مکرویانو تر سلیقې بهر شیان یې خرڅ کړل(ځکه دوی له د اپارتمانو له شا برندې ته ځیر شوي نه و چې ځیني ترې د زړو کالو د زیرمتون کار اخلي) او پر ځای یې لوکس او برقي سامانونه رانیول چې تر نورو ګاونډیانو څخه کم نشي ، میرمني یې په خپل وار لستوني بډ واهل او د مډرنو اصطلاحاتو کورس یې خپل ماشوم ته پرانېست چې په خبرو اولغاتوکې تر نورو ماشومانو چارک- نیم چارک زیاد وي.

زه چې له نوي کوره خبر شوم د کور د تبریکي لپاره ورغلم د کوچني اجمل او د مور په خبرو او لباس کې ډیر توپیر راغلي وو کالي یې لکه وېښتان لنډ شوي وه او د خبرو مساله یې ډیره شوي وه ، دا دومره بدلون په دې لنډه موده کې ډیر عجب راته ښکاره شو . خو د مکروریانو له اعجاز نه هم باید سترګې پټې نه کړو له اپارتمان سره داسي بدلونونه باید وي کنه نو عادي کور او مکرورینونو توپیر په څه کې دی !

کوچني اجمل به د هرې کولچې او چاکلیټ په اخیستلو سره د وبښه (!؟) او مننه ټکي کارول.

له دغو خبرو سره زه په چورت کې شوم او رنګ مې سور واوښت ورو ورو ځیر شوم چې ماشوم ما ته ځیني نصیحتونه هم پیل کړل:

کریمه(پخوا یې کاکا جان راته ویل)! خواره مه خوره چې ستوني دې په دردوي!

ما چې خوړو ته لاس نه وو وروری دا خبرې مي اوریدې او خپله یې همداسي خوړله او د مننه ، مور یم ټکي یې هم بیځایه کارول زه پوه شوم چې (دا تصنعي او تشریفاتي) ټپل شوي وییونه(کلمات) دي چې اجمل خوار ته په زوره ښوول شوي دي ، مور یې د ماشوم په دې اکر(وضع) خوشاله ښکاریده چې ښه نوي وییونه کاروي خو په ترڅ کې یې د ماشوم له بد سولی څخه به غوسه کېده نو ماشوم ته یې ویل:

- اجمل صیب! کریم مه په تلکوپ(!) کوه
- زما خندا د دغو نندارېزو او غلطو کلماتو په اوریدو دوه ګرایه(دوه چنده) شوه نژدې وو چې د خندا له زوره پوخ ووهم خو ځان مي ټینګ کړ مور په همدې خبرو کې وو چې زما دوست هم راښکاره شو
- کوچني اجمل د پلار په لیدو په چکچکو شو مور ته یې مخ ورواړاوه او ویي ویل:
- مامي هغه دی پاپي مې راغی!
- ما په اریانتیا شاو خوا وکتل او چې پر خپل دوست مي سترګې ولګیدې له خندا مې پوخ وهل او روغبړ ته یې پاڅیدم. په دې وخت کې داجمل مورزما دوست ته وویل:
- - د اجمل پاپي! ښه شو چې راغلې کریم توبره کي (!) ته راغلی دی.

د خندا مې تشي وخوږیده زما د دوست خندا هم چې رنګ یې لړ څه سور اوښتي و له ما سره غبرګه شوه .د اجمل د مور خندا په واریز(وقفه یې) ډول زموږ خندا پسي اخیسته (تعقیبول) او زموږ د ټولو خندا په کوټه کې انګازې جوړې کړې وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو زه بیچاره!

له دېم نه پوښتنه وشوه ستا او ډاکټر تر منځ توپیر په څه کې دی ؟

هغه وویل:

دواړه سپینې چپنې اغوندو ، د دوکان د خلاصیدو اجازه لرو ، دواړه له جارحه وسلو نه کار اخیستلای شو ،دواړه تر سلو نه زیات فیس اخلو....

خو زه بیچاره!

خو ته بیچاره!!!

هو خو زه بیچاره د مشتري د وژلو حق نه لرم او هغه یې لري(په اسکیرلي بږغ)

(c) ketabton.com: The Digital Library

رایګیري

مدیر عارف په منډه منډه د غونډې کوټې ته ځان ورسواوه ، هغه سوچ کاوه چې پرې ناوخته شوی به وي نو د دروازې له چولې نه یې دننه وکتل د رییس لاس یې د کوم شي په رای اخیستنه کې پورته ولید نو د ده لاس هم هلته په دهلیزکې اتومات پورته شو او تر ټک ټک وروسته د غونډ ې کوټې ته ننووت او د نورو غړو په منځ کې چې د هغو هم ښي لاسونه جګ وو ، کیناست د ده نه وروسته مدیر صمد ، مدیر اکرم ، مدیر جعفر ،پرې ګله چې د هغو ښي لاسونه هم پورته وو یود بل پسې کوټې ته راننوتل.

رییس د دې اکر (وضعي) په لیدو لږ سور واوښت موسکی شو او ویې ویل:

وبښی! زما په تخر کې دانه راختلې او نه شم کولای لاس ټیټ کړم خیر په هر ډول لکه چې د غونډې ډیر غړي پوره دي نو غونډه رسماً پیلوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پروپاګند

پستکي خمڅ ته ورو په غوږ کې وویل:

ته خبر یې ؟

خمڅ په هېښتیا او وارختایې وپوښتل:

نه وروره څه خبره ده ؟

بې و زلي او لوږه ډیره شوې ده ان هغه لنډک نه دی

- هو!

د هغه خوارکي مخ له ډیرو شوتلو د خوړولو نه پړسیدلې دي!

خمڅ بیا په هېښتیا سره وپوښتل:

شوتلو یې څرنګه مخ پړسولې دی ؟

پستکي په حق جانبه بڼه وویل:

ولي نه دي اوریدلي چې د غوا نس د ډیري شوتلو په خوړلو پړسیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکلا دي وي همداسي

بيزو سوی ته چې ورسره ګاونډی وه د خپل ورک شوي زوی کيسه کوله سترګې يې د اوښکو ډکي شوې او په داسي حال کې چې يې پوزه يې راکښله و ويل:

هغه زما ډير ښايسته ماشوم و د هغه د پوزې او شونډو ښايست خو لاڅه کوی ډير ښه پيکی يې هم د رلود هغه کټ مټ زما د مشر زوی په شان ښکلی...

سوی ته د بيزو د مشر زوی د څيرې را په يادېدو سره داسي په کړس کړس خندا ورغله چې په وچو پاڼو او وښو کې يې څو لوټکي وخوړلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاغ چاغ

د ښاروالي په انګړ کې یوه ډله مظاهره چیان را ټول شوي وه او همدا یو شعار یې را غبرګاوه :

چاغ ، چاغ

بیا به یوه ږغ کړل :چاغ

نورو به په یو ږغ غبرګول:

چاغ چاغ ، چاغ چاغ

د انتصابي کمیسون رییس چې ډیر ډار شوی وو سل ځږونه یو کړل او له مظاهره چیانو څخه یې وپوښتل:

.ولي چاغ ؟

یو تن مظاهره چی چې اوقي (پوخ پتیر) ښکاریده په سا نیولي ګردود (لهجه) ځواب ورکړ:

هر ډنګر چې چاغیږي بیا یې بل ډنګر پر ځاي ټاکل کیږي!

پوخ پتیر بیا مخ مظاهرې چیانو ته واړوه او په حق جانبه بڼه یې هغوي ته وکتل اوویې ویل:

نو موږ چاغ غواړو

ټولو په یوه اواز ورسره غبرګه کړه :

چاغ چاغ ، چاغ چاغ

چاغ چاغ ، چاغ

(c) ketabton.com: The Digital Library

مډرنه سيالی

د مکروريانو په اپارتمانو کې د دوو ښځو تر منځ په کوم کوچني شي لفظي شخړه پيل شوه . لا څو شيبې نه وې تيري شوي چې ګڼ شمير ليدونکي دې بې ټکيټه ننداري ته را غونډشول .

ته څه شي يې!

څه لري ؟

په څه نازيږې ؟؟

خبرې کرا رکرار تودېدې ، لومړۍ ښځې له لږ سوچ نه وروسته پر پوړني ملا لکه پهلوان ټنګه وتړله او په منډه خپل اپارتمان خواته ولاړه او د هغې خوا يې په داسي حال کې چې يو برقي داش يې پر اوږه راخيستي وو او خندنې وه بهر راووتله او خپلې حريفي ښځې ته يې په طعنه وويل:

او خوارکۍ ! راشه زما د دې برقي داش سره خبرې وکه!

دويمه ښځه د داش په ليدولو لکه چې برق نيولې وی هغه هم په بېړه خپل اپارتمان ته ننوتله او له څلورم پوړ نه يې پر اوږه خپل سل کيلويي برقي داش بهر راويسته او ورسره يې وويل:

او بيچاره ته څه له ماسره خبرې کوې! زما د دې نوي برقي داش سره خبرې وکړه!

د نندارچيانو پرله پسي چکچکو لومړۍ ښځه وهڅوله چې په منډه ولاړه شي او ځان وښيي ،هغې هم په پنځو ثانيو کې يوه دولس ګزه غالۍ چې دوو پهلوانانو له ځايه نشوای ښورولای له پينځم پوړ نه پر اوږه راويستله اوپه ميدان کې يې وچرخوله او مخ يې خپلې حريفي خوا ته کړ او ويې ويل:

ته کم بخته لومړی زما د دې دولس ګزه غالۍ سره خبرې وکړه!

دويمې ښځې خپل لستوني بډ واهه او لکه فنر ولاړه هغې هم هم هغسي يو دولس ګزه غالۍ پراوږه راويستله او ويې ويل:

ته خواره هم لومړی زما ددې(ماور) غالۍ سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

لومړۍ ښځې ۲۶ انچه رنګه تلويزيون د الماری سره چې څلور تنو هغه نشوای انتقالولای لکه بنکه بهر راويست او حريفي ته يې په کنايه وويل:

او بيچاره لومړی زما د دې رنګه ۲۶ انچه تلويزيون سره خبرې وکړه! زما سره څه خبرې کوې!

دويمې ښځې هم همداسي يو تلويزيون او يو راديو کسيټ سره بهر راووتله او ويې ويل:

ته لومړي زما د دې شل انچه رنګه تلويزيون او دوکسيټه نېشنل پانو سونيک ټيپ سره خبري وکړه!

شخړه دومره توده شوه چې سرک بند شو د سينګار الماری تخت ، ګاڼې ، لوښي ، بستري ، چرګان...ورو ورو د دويمې ښځې په تندي خولې راماتې شوې ځکه د لومړۍ ښځې سامانونه او د ننداركوونكو چكچكو لږ زياتی کوی ، خصوصاً د سرو زرو يو کيلويې اميل يې روحيات بلکل خراب کړل او په نيمه ضعف حالت يې پر يوې بسترې تکيه وکړه.

لومړي ښځې چې ميدان يې وړی ګاڼه لکه يو ملي اتل د يو ميز له پاسه ودريده او د کاليو او ګاڼو په ښوولو لکه کلنک چې ښکاره کوي پيل وکړ او د هر توکي په ښکاره کيدو سره به يې زياته کړه:

زما سره څه خبرې کوې د دې ...!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننداره چیانو چکچکو میدان ښه تود کړی وو د دې نه وروسته یې د میره د بانکونو او نوي رانیول شوو جایدادونواو د دوستانو دموقفونو په لست په ویلو پیل وکړ:

په پغمان کې سل جریبه باغ!

چکچکې

زما سره څه خبرې کوې راشه زما د میره سره چې رییس دی خبرې وکړه !

دویمه ښځه چې ضعف وه د رییس په اوریدوسره یې جتکه وخوړله له ځایه را پورته شوه او ویې پوښتل:

- څومره وخت کیږي چې رییس دی ؟

- یو کال کیږي.

دویمې ښځې چې لاس یې پر ملا نیولی و و کټ کټ وخندل او ویویل:

هوو بیچاره! ږغونه یې پیل کړه ټول چوپ شوه چې څه خبره ده .

هغې ویل:

هو بیچاره! زما میره یوه اوونۍ کیږي چې رییس شوی دی.

سامانونو ته یې اشاره وکړه او زیاته یې کړه:

دا یې د یوې اوونۍ کمایې ده یو کال وروسته راشه بیا سیالۍ را سره وکړه ولې لې.

لومړۍ ښځې د ولې لې په اوریدو ضعف وکړ او ګاونډیانو هغه خپل اپارتمان ته بوتله

د میدان پر مخ دومره کالي او سامانو نه وو چې د دیرشو ځوانانو په درو ورځو کې هم نشوای دننه کولای (خدای دې مو د ښځو د سیالۍ نه وساتي) ،

(دا دهغه رییسانو میرمني وې چې رشوت یې نه خوری٬خدای مو له رشوت خوره ساته)

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجرد کوپون لرونکي

کله چې د راديو څخه دا اعلان خپور شو چې مجرد کوپون لرونکو ته د (الف) احتياطي پارچې په بدل کې د واده لګښت او که مجرد کوپون لرونکي ښځه او نارينه واده سره وکړی د (ب) احتياطي پارچې په بدل کې د مکروريان د کور ښبتنتان کيري. د اعلان په سبا د کوپون شعبې ته د درخواست ليکولو پنډونه راورسيدل چې په کې د چا ميرمن لا درکه ، د چا خو لا پلار هم مجرد وو. ماچې د ديرش کلو راهيسي د مکروريان د کور درلودو ارمان د رلود او ان ورته حزبي شوي وم او د واده لګښت ، سينګارول ،ګل پوشه ګاډی ، ساز ، هوټل ،ويدويې کمر ې د نرخونو په اوريدو مې قره قلي خولۍ پر سر څلور ګوتې جګه شوه . نو ددې اعلان سره مې يوه اوږد درخواست ليک د کوپون شعبې ته وروړ خو هغو رسمي اسناد غوښتل ما هم لستو نې بډ وهل او خپلې ميرمني ته مې طلاق ورکړ ، هغه هم د خپل لمسي کره ولاړه.

د طلاق اسناد مې د درخواست ليک سره سنجاق او د کوپون شعبې ته مې ور وړ او په سلو واسطو مې متاهل کوپون په مجرد کوپون الېش کړ ، ددې پړاو وروسته يې د نوی نامزدي د خلص سوانح فورمه راکړه ، فورمه مې واخېستله او درسمي کارمندي نامزدي په لټه کې شوم د خپلې شعبې نه مې پيل وکړ ، هغوی ټولو کارمندانو د نورو سره وعدې کړي وې ، په ګاونډي نورو مديريتونو رياستونو ، وزارتونو او کوڅو . ليلامي پلورونکو کې وګرځيدم داسي کارمنده مې ونه موندله ، په ياد مې شوه چې زموږ د شعبې پياده تاجبرو ميره پينځوس کاله پخوا مړ شوي وو او مجرده وه نو هغې ته ورغلم او د واده وړانديز مې ورته وکړ د بده مرغه هغې زموږ د رييس سره وعده کړي وه نو اړ شوم بيرته خپلې ميرمني ته مرکه واستوم چې لومړي چيرته پياده -ماده مقرره شي او بيا واده راسره وکړي هغې چې له ما په ځلويښت کاله واده او ګډ ژوند کې ښه ورځ نه وه ليدلې نو مرکه يې رده کړه او مناسبه يې وګڼله د خپل لمسي سره واوسي نه زما په ګېډه وړي کارمند سره ،ما د مکروريان د کور ،په هوټل کې واده ، ويدويې کمره ،عکاسي ډيري کيسې ورته وکړې خو هغې داسي وعدې ډيري اوريدلي وې او اوس چې په رښتيا برابري شوي وې هغې نه منله .قران او قسم هيڅ ګټه ونه کړه نهيلۍ شوم اخير مې يوه کرايي ميرمن وموندله فورمه مې ډکه کړه د کوپون شعبې ته مې ور وړه ، د کوپون مدير د فورمې په ليدو په خندا شو او يې ويل:

دا ښځه زه پيژنم د سلو زياتو کارمندانو فورمې هغې ډکي کړي دي که زه وغواړم دا فورمه ردولای شم. ما ډيري ننواتې ورته وکړې او د اورو د پارچو څخه ورته تير شوم بيا يې يو بل ډول فورمه را کړه چې هغه ډکه کړم .دا فورمه مې د ناوې دکاليو د لګښت کميسيون ته وروړه ، هغو د عکس په ليدو د وطني ټوکر بيه وليکل ،ما ډير استدلال وکړ چې ناوې والا وطني ټوکر نه خوښوي .خو هغوي اصرار کاوه چې وطني صنايع بايد تقويه شي ، د غوړو د پارچې په ورکولو مې په ومنل چې بهرنی صنايع هم بايد تقويه شي.

بيا د واده د موټرد لګښت کميسيون ته ولاړم هغوي د تيلو د سپما په پار د بګۍ (ګاډۍ)لګښت راته وليکی خو د صابون د پارچو په ورکولومې د پروړولګښت سپما او د ټکسي لګښت پر ومانه.

او د موسيقي(ساز) کميسيون ته د تلو نه مخکې چا وپوهولم چې ځان ديسکو کړم کنه نو يوازي د ډول (دوهل) لګښت ليکي زه چې په دې باريکو پوهيدم ،نو د خپل لمسي پرانګې پتلون مې واغوست . ريشکي بوټونه مې په پښو ، مونتانا بيک مې پر غاړه ، ژاولي په خوله ، زنځير په لاس د ای يم ديسکو ډانسر په زمزمه کولو سره کميسيون ته ورغلم . هغوي زما د سپيني ږيرې او کنډولي خولې او ډسکو کاليو په حرمت کلاسيکه موسيقي د نويو ځوانانو په اواز کې راته وليکل ، ډيري زاری مې ورته وکړې چې جازوبم موسيقي چې کانه يې هم اوري او خوند ترې اخلي راته وليکي خو هغو چې رشوت نه خوړی او ويې نه منله.

د سينګارځي د کميسيون راته وليکل زيبايې در ساده ګي است خو د بورې د پارچو په بدل کې يې وليکل زيبايې در ارايش غليظ است..

چې فورمه مې ډکيده يوازي د(الف) او (ب) احتياطي پارچې پاتي وې. ان کتابچه يې هم کوم کميسيون رانه واخېستله ، دا دوي پارچې مې د فورمې سره سنجاق کړې او اړوندي شعبې ته په ډيره بېړه ور وړه او هلته يې يوه نمره راکړه او چې راوتلم نوراته يې وويل :

دوه سو کالووروسته بيايو خبر ونيسه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې ټکي په اوريدو سره مې پښه د دوتر په ميز کې بنده شول او هغه وو چې له خوبه راکښيناستم د ځان سره مې وويل:
دا ناممکنه ده چې دومره ژر دي د کور څښتن شم .

کابل ۱۹۹۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښو ضررونه

په دوتر کې ناست وم هوا توده وه بریښنا (برق) نه وه چې پکه چالانه کړ م ، نو مې یوه نوې ورځپاڼه چې ښه پکه پرې وهل کیدله راواخیستله او په پکه وهلو مې پیل وکړ . د یو مطلب سریزه(د غوښو ضررونه) په لیدو مې د لوملړی ځل لپاره د مطلب پوره لوستلو ته زړه خوشاله کیده او ورو ورو د زړه ضربان مې ډیریده نو د ځان سره مې وویل:

زرینه! لکه چې د غوښو د رانیولو څخه بېغمه شوې ! او د ځان سره مې حساب پیل کړ : که د مېلمنو او کور لپاره غوښې رانه نیسم نو په تنخواه مې هرومرو ګذاره کیږي په ډیره خوشالۍ مې پیاده ته رغ کړل :

جانو کاکا نورو ټولو کارمندانو ته رغ کړه.

ټول مامورین آن د جنسي ، خدماتو ،او معاش کارمندان په چټکي یو د بل پسې دوتر ته راغلل د هغو په ګمان چې د سیلو ډوډۍ مې ورته راوړي ده زما پر میز راټول شول او ما د د غوښو ضررونه تر عنوان لاندي مطلب په لوستلو پیل وکړ:

(غوښه اصلاً د انسان خواړه نه بلکې د څناورانو خوراک دی او په نابېره توګه د بنیادمانو په خوړو کې ننوتې ده ، د هغو ځیرڼې له کبله چې د امریکا په ایالاتو کې تر سره شوي د غوښو خوړل د بډوډي د زهري کیدو د ځیګر د خرابیدو سبب ګرځي ، معده کمزوره وي...لنډه دا چې د انسان عمر نیموي...)

د کارمندامو څخه هر یوه د دې مطلب په هکله په نظر ویلو پیل وکړ:

مامور افضل د جنسي مامور ویل:

- ولا رښتیا! زمو ږ په کلي کې بابا خیرو یو سلو لس کاله ژوند وکړ ، ځکه چې په ژوند کې یې په غوښه باندي څکه هم نه وه کړې.

مامور عباس د ارشیف مامور داسي زیاته کړه:

دا ښه ده چې تنخواه مو ډیره نه ده که نه نو اوس به په څه ناروغیو اخته نه وای.

بي بي نازو د دوتر ټایپستي چې ډیره هیجاني شوې وه په ماته ژبه وویل:

زموږ د ښی خوا ګاونډی چې تجار وو د ډیرو غوښو د خوړلو په وجه د بډوډي د ناروغي څخه یوه اوونۍ مخکي مړ ....

د املاکو مدیر رجب ګل په ډیره مینه د بي بي نازو خبري پرې کړې او ویې ویل:

دا کومه ګنه ده ؟ باید ټول د هغې یوه یوه ګنه د میلمنو او د کوشنیانو د مور د قناعت په خاطر د ځان سره ولرو . ټولو مامورینو د سر په ښورولو او هو ویلو دا وړاندیز تایید کړ ، دستي مو پیسې ټولي کړې او د مامور شیرین ته مو دنده ورکړه چې ژر تر ژره شل ګنې د همدې ورځپاڼي راوړي

. موږ ترغرمې په همدې موضوع تبصرې وې. دولس بجې په یوه بهانه د دوتر نه راووتم څو دا مهم او ارزښناکه سند ژر د الله مبارک مورته ورښکاره کړم .و سپرلۍ ګاډۍ (سرویس) ته وختم ، څنګ ته مې یو چاغ سړي چې یوه یوه نیمه کیلو غوښه یې په همدې ګنه کې نغښتې وه ناست وو ، زړه مې را ته ویل چې دا مطب په لوړ اواز په سرویس کې ولولم او ټول سرویس د غوښو په ضرر وپوهوم ، ولي جرات مې ونشو کړای ، نوهغه و چې مخ مې د څنګ ناست چاغ سړي ته واړوی او په فیلوسوفانه لهجه په داسي حال کې چې ورځپاڼه مې ورښکاره کوله ویل:

دا مطلب مو لوستی دی ؟ دلته یې لیکلي دي چې غوښه اصلاً د څناوروخوراک دی ..

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځنګ سړي يو وار راته سور او شين شو اوپه لوړ اواز يې په داسي حال کې چې په بريتو يې لاس تيراوه را باندي چيغه کړه:

غوښه د زمريانو خوراک دی نه د ګيدړانو! ته دي قواره ګوره ، مخ يې نورو سپرليو ته ورواړاوه او ويې ويل: چې وس يې په غوښو اخېستلو نه رسيږي بيا يې خبري ګوره

د ځناورانو خوراک! په داسي حال کې چې مخ يې بيا ما ته راواړاوه:

ځناور خو ته يې چې غوښې نه شوای رانيولای زه چې ډير توهين شوی وم ببله دې چې سوچ وکړم شخړه مې ورسره پيل کړه:

غوښه د زمريانو خوراک دی!

-نه دی!

-دی!

-نه دی

-دی

د سرويس سپرليو د هغه پلوي کوله . سرويس لا يو تمځی نه وتلی چې چاغ سړی له ځايه پورته او په غوسه يې وويل:

دا لومړی ځل دی چې وه سرويس ته پورته کيږم نه پوهيدم چې دلته داسي احمقانو سره مخامخ کيږم له سرويس نه کوز شو او يو ټکسي ته وخوت.

زړه مې له ډيري غوسې پړسيدلی وو چې ولي نورو سپرليو د چاغ سړي پلوي کوله نو د همدې مطلب د پوهيدلو په پار مې د شا څوکۍ يو ځوان ته ورځېرانه ورښکاره کړه ، هغه هم زما خبرې تاييد کړې ما په غوسې ځينې وپوښتل:

نو ولي مو د هغه چاغ سړي خبرې تاييد ولې ؟

هغه راته وويل: د هغه خبره درسته وه ځکه غوښه د زمريانو خوراک ده زه په خپله تيروتنې پوه شوم ځکه چې زمری خو انسان نه بلکي ځناور دی ، د کړکۍ نه مې بهر وکتل چې ګوندي چاغ سړی ووينم او ورته ووايم : بلې بلې غوښه د زمري خوراک دی خو زمری انسان نه دی . خو هغه نه وو.

کور ته د رسيدو سره سم مې د الله مبارک د مور نه وپوښتل:

څه دی پاخه کړي دي ؟

ښځې مې په ډيره خوشالۍ راته وويل:

دا چې زموږ د ګاونډي د ميرمني ليور په ښاروالي کې پياده دی نن يې پر موږ باندي د زړه سوی په خاطر د ښاروالي په بيه غوښه راوړې او ما دهغې نه ښه ښوروا پخه کړې ده ، ما په داسي حال کې چې ورځېرانه مې و رښکاره کوله ورته وويل:

غوښه مضره ده د خدای دپاره غوښه مه خورئ غوښه بدودې زهري کوي غوښه.....

د غوښې داسي بد ويل مې و رته پيل کړه تا به ويل چې د پلار پلار دښمني مې ورسره ده ، نه پوهيږم چې ولي زموږ خبرې دومره کښته پورته شوې چې ميرمن مې په غوسه راته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ يې خورو که ته يې نه خورئ تا ته به بل کوم شی تيار کړم . او هغه وچې له چايو سره يې وچه ډوډۍ راته کېښوده او دوی په مزه مزه ښوروا نوش جان کړه.

په زړه مې يوخداي خبروو . طاقت مي ونه شو کړای او په لوړ اواز مې وويل:

غوښه د ځناورانو خوراک دی بېوډی..معده....ځيگر...

ميرمني مې په غوسه راته وويل

- نور خلک يې ولي خوری ؟

-تاسو نادانان ياست د امريکې پوهانو څيړنه کړې ده....

خو ميرمني مې ورځپاڼه ليري گذار کړه او په غوسه د پلار کره ولاړه.

سبا کله چې د خسر کره ورغلم ، خواښې مې خپله لور پوه کړې وه هيڅ يې راته ونه ويل. چې ډوډۍ راغله نو خواښې مې د قورمې قاب زما له مخي نه چې بوی يې زما پزه تخنوله ليري کړ او پر ځای يې د پوډري هگيو خاگينه راته کېښودله. اوس چې هر چيري که واده وی يا ميلمستيا نو ما ته د غوښې پر ځاي سور کړي پټاتې چې چپس يې بولي يا دال او يا پوډري هگۍ مخي ته ږدي او ورسره دا خبره هم کوي چې ما ته ډير زور راکوي

د زرين جان! غوښه نه خوري حساسيت ورسره لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشابه نومونه

زموږ د تاریخ ښوونکی یوه ځانګړتیا دا ده چې نومونه به یې د یو بل سره غلطول هر وخت چې ټولګي ته راغي نو نسیم ته به یې عبداله ، عبداله ته خلیل ، خلیل ته قمبر وایه

یوه ورځ چې ټولګي ته راغلي نو غلام ته یې وویل :نورالله ته د پرون لوست تکرار کړه.

او خپله په قدم وهلو شو ټول چوپ وو ښوونکی په غوسه شو او بیا یې تکرار کړل:

نورالله دي لوست تکرار کړی بیا راغی غلام ته یې ګوته ونیوله

نورالله ولي ځواب نه راکوې!

- صیب زه غلام یم! ښوونکي لږ جتکه وخوړله او ویې ویل:

مقصد مي غلام وو!

موږ نه پوهیدو چې احمد شاه بابا ، بابر ووکه تیمور شاه و که وزیر اکبر خان....

دومره پوهیدو چې پاني پت فتح شوی ولي دا چې چا فتح کړی غلام سخي ، نورالله که قسیم نه پوهیدو ددې جنجال د ختمیدو په خاطر ښوونکي موږ ته کورنی کار راکړ چې هر یو دي خپل نوم پر یو ټوکر وګنډي. موږ ټولو دا کار وکړ ، خوبیا هم چا چا نوم په ټټر نه ټومبی هغه به له پوښتنې څخه خلاص وو غبی شاګردانو به د جامو د پریولولو په پلمه نوم پر ټټر نه ټومبی .

موږ په تاریخ کې په نیټو پوهیدو خو د پاچاهانو په نومونو نه پوهیدو ،

 پوهیدو چې یو پاچا ۲۴ زامن درلوده اوپایتخت یې کابل ته ولیږدوی خو نه پوهیدو دا احمدشاه وو تیمور شاه که زمانشاه و...

نور نو موږ په یو بل نومونه کیښوول چې ښوونکی ته اسان شی .:تپین ،ژړ ،لېونی ،کچل ،پک ،

 یوه ورځ زموږ ټولګي ته دوه نوي شاګردان را وپیژندل شول چې په حقیقت کې په دغه ګڼو نومونو کې دوه نور هم زیات شول چې ټولګي ته راغلل نو د تاریخ ښوونکي ترې وپوښتل

هلک ستا نوم څه دي :

جبار

بیایې د دویم شاګرد نه وپوښتل هلکه ستا نوم ؟

موږ ناري کړل:

بیزوګی

ښوونکی په غوسه شو او ویې ویل:

بلا مو وواهه په دې مشابه نومو څه خپلوان خو نه یاست.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځانګړې مصاحبه

خبر یال (خبرلوڅ) د یوې ډلې سندر غاړو سره د مرکې په ترڅ کې یې لومړي د بلبل څخه وپوښتل:

ستاو په زمزمه کې څه راز پروت دی چې شتمن او خوار ټول ستا لیوال دي ؟

بلبل په ډېر پراخ تندي ځواب ورکړ ،

زړه لري ټول که خان وي که خوار

بیا خبریال د کینري نه پوښتل:

ستا د یوازیتوب د زمزمې مطلع څه ده ؟

واړه عاشقان دي څوک چې و ړي په نس په دې جهان دي

نو همدا علت دی چې د دې زمانې عاشقان ستا د بږغ سره مینه لري

خبریال بیا مخ زرکې ته کړ او ځیني یې وپوښتل:

تاسو چې کله په لرګینه قفس او کله د جنګ په میدان کې یاست د سندورو مطلع مو څه ده ؟

زرکې لکه چې زړه یې د چا نه کوټل شوی وي په یوه سا وویل : ازادي ازادي ازادي

خبریال د کرک نه وپوښتل:

ستا په بږغ کې څه مطلب نغښتی دی ؟

کرک یو سوړ اسویلی وکیښ او ویې ویل:

میاو ، میاو ، میاو(پیشو) زه کرک دلته یم ځکه د ډېر لاس مروړلو څخه د پیشو خوړل شرافتمندانه ګنم.

خبریال بیا د چونګښې څخه وپوښتل:

ستاد زمزمې مطلع څه ده ؟

هغې ویل: قناعت قناعت

خو د هیڅا نه خوښیږم له همدې کبله نژدې دی چې له اتحادیې نه مې وباسي.

خبریال له خره نه چې تراوسه یې په سندرو کې ډېري ویاړنې تر لاسه کړی ، څو دیپلومونه او جایزې یې اخیستي او په څو ملي او بین المللي فیستوالو کې یې هم برخه اخیستي ده وپوښتل:

محترمه ستاسو اواز چې موډ روز او د جاز موسیقي د ټون سره برابر دی آیا پوښتلای شم چې د اهنګ مطلع مو څه ده ؟

خره خپله غاړه تازه کړه او په لوړ توخي لرونکي بږغ یې وویل:

زه چې هر وخت واورم چې کوم کانکور ، جایزه یا بورس دی نو په بېړه اتحادیې ته ځان رسوم خوله اسمان ته نیسم او په هر څه توان چې لرم نارې واهم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای واسطې را رسیږه ، رارسیږه

د واسطې له رارسیدو نه مخکې چې یې نه لرم زما د لوړ اواز په احترام چې څوک فکر ونه کړي چا وهلی یم هغه ما ته راکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رييس غروب

د اداري مجلس د پيل څخه مخکې عمومي او واړه مديران په لوی دهليز کې داسي سره را ټول شوي وو لکه مچان چې په خوږه ګوړه را تاووي په خبرو لګياوو

د خدماتو مدير جلندر خان لاس پر ديوال تير کړ او ويې ويل :

پوره وهنه شوي ده ګوری لاس سپيره کوي

د ساتنې او څارنې مدير صديق خان پرته له دې چې خبره جوړه کړی په ناجوړه کلماتو د خدماتو مدير جلندر خان ته په پسخند وويل:

کانتين ، دومره لوی کانتين څوک په دوه سوه په کرايه ورکوي د يوې کڅوړې شرينک بيه ده .

د هريوه له خيرې مالوميده چې غوښتل يې د خپلې پاکي د اثبات لپاره اسناد ولري نو يو بل ته يې په شکمنو سترګو کتل .

دا شوي هغه شوي خبرې کرار کرار تودې شوې د يو بل خطاب سرحد ته ورسيدې او ټول په کې را ګير شول .

په دې وخت کې جناب رييس صيب تشريف راوړ او ټول مديران لکه د شاتو مچی ورپسې د رييس دوتر ته ننوتل او رييس په خپل ځانګړ ميز تر شا کيناست او غونډه پيل شوه:

لومړی اجندا د موسسي د شاو خوا ځمکې د اجارې په هکله وه چې د ساتنې او څارنې مدير پورې يې اړه لرله د ارشيف او خدماتو مديرانو ګډ سنګر نيولی وو غوښتل يې هغه برملا کړي نو د ارشيف مدير د شف شف نه تير شو او په پسخند سره يې وويل:

د مدير صيب خولۍ بيا په غوږو کې شوه تاسو يې دا په سپينه ږيرې ډسکو جامپر چې په ليکل شوی دی (ای لف يو) وګوري ، پوهيږې! د چا نه يې اخيستي دي ؟ وګوری وګوری!

ټول مديران د ساتنې او څارنې په مدير داسي په غوسه وو ته به ويل د دوی برخه يې خوړلې ده نو د ارشيف د مدير په خبرو يې زړونه تش شول او ټول مجلس په خندا شو.

د ساتنې او څارنې د مدير ژبه په خوله کې وچه شوه. د املاکو مدير جمرود چې د ساتنې او څارنې د مديرحريف وو داسي وويل:

محترم صديق خان! ووايه ، هغه تلويزويون دې به ياد دی ؟

د موسيسې د معاون نوراجان لخوا د ميز د سر زنګ ته ګوته ور وړه او و رسره يې وويل:

-مستند ، مستند

د محاسبې مدير هم د دې لپاره چې ځان پاک وښيي د ساتنې او څارنې مدير ته وويل:

هغه سليپر بوټ دي څه کړی وايې ديرش زره يې بيه وه !؟

د ساتنې او څارنې د مدير په تندې خولې لکه مرغلرې ديخوا هاخوا لغړيدې حريفانو راګير کړی وو نه پوهيده کوم مستند شی د غونډې حاضرينو ته وړاندې کړې ديخوا هاخوا ټول حريفان يې تر نظر تير کړل خو د خدماتو د مدير چپليو يې سترګې وبربښېدې ، نو د واره يې د هغه په پښو و رټوپ کړل او په دواړو لاسو يې هغه د ميز سره ته را پورته کړې او په خندا خندا يې وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

وګورۍ دا یې مستند (ووایم چې له چا نه یې اخیستي دي) د خدماتو مدیر په شوکۍ کې لویدلی وو او پښې یې پر میز پورته وې ژیړ ژیړ یې د غونډې غړو ته کتل او د غونډې د غړو سره یې په وقفه یې توګه خندل.

د کارمندانومدیر هځه کوله خپل کمیس په کرتی کې پټ کړي د محاسبې مدیرخپل دیپلومات د میز لاندي ورو ورو په پښه تیله کاوه د سوانح مدیر خپل کمر بند سست کړ چې پایڅې یې نوی کلوشې پټي کړې رییس هم ورو په خپل دسرو زرو ګوتې ښی لاس کیښو خو د رادو ساعت ښوبیني یې سترګې وتخنولې نو ورو یې کیڼ لاس تر میز تر شا کړ د دریشي انګریزي ټوکر یې هم ورته مشکوک ښکاره شو نو کرار کرار یې د میز تر شا غروب پیل کړ تر ستوني تر میز تر شا پټ شو چې قره قلۍ خولۍ ته یې پام شونو غروب یې تکمیل شو. ا جندا لا نه وه تمامه شوې چې رییس صیب د میز له شا نه زنګ ته ګوته وروړه او د میز له شا نه یې ږغ پورته شو:

بلا مو وواهه د خندا مړ کړم. غونډه ختمه شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

پور اخیستل

میرک چې په عمر کې یې اخیستل شوی پور بیرته نه وو ورکړی په پلمو ،بهانو به یې پور واخیست خو ورکول یې په قسمونو ، تاویزو ، او توټکو هم نه تر سره کیدل اوس هغه ټولو پیژانده چې د چا پور نه ورکوي . یو تن کلیوال چې ښار ته نوی راغلی و و خپله چرګه یې میرک ته په پور ورکړه دواړه خوشاله ښکاریده ځکه میرک کلیوال نه پیژاندی او کلیوال میرک.

کلیوال یوازې غوښتل د میرک کور ووینې او هغه یې هم ولید او یوه شپه یې ورسره هـ تیره کړه او په سبا کلي ته ولاړ

میرک ډیر خوشاله وو دوه ورځې وروسته کلیوال د دوه نور کلیوالو سره چې د کیمیاوي سرې اخیستلو لپاره ښار ته راغلي وو ورکړه میلمانه شول او ضمناً یې د خپلې چرګې د روغتیا خبریې هم واخیست یوه اوونۍ وروسته بیا کلیوال سره د میرمنې او پنځه ماشومانو د تذکرې د اخېستلو لپاره ښاره ته راغلل او شپه یې د خپل بلدي اشنا کره ورسول او د خپلې چرګې د احوال نه یې هم خبر واخیست او ماشومانو یې هم هغه پردیسه له نژدې ولیدله. درې و رځې وروسته کلیوال خپل د ګاونډي ناروغه میرمن اود ماشومانو سره د میرک کره میلمانه شول او هم یې د چرګې خبر واخېست او دید او باز دید یې ور سره وکړ. میرک سهار د چایو پر ځای په پتنوس کې د چرګې بیه مخې ته ورته کېښوده کلیوال پیسې جیب ته کړې او ولاړ. میرک شکر وکړ چې له دې جنجاله خلاص شو په دویمه ورځ کلیوال د سودا پسې ښار ته راغی نو د چرګې د ا حوال په خاطر د میرک کورته هم ورغی ، میرک په مشکوک ډول ترې وپوښتل :

اخیر پور خو مې درکړی بیا د څه له پاره راغلی یې ؟

کلیوال په ډیره ساده ګۍ وویل:

د چرګې پوښتنې ته راغلی یم. رښتیا !

څنګه ده ، هګۍ اچوي ،کړت کړت کوی کلي یې نه یادیږي ؟ که ستا خوښه وي څو شپې به یې کلي ته بوځم او د یو سوړ اسویلي وروسته یې وویل :

اي زما پردیسې خواري چرګې! چې زه دی خبر وانه خلم څوک به ستا خبر واخلي

میرک پوه شو چې کلیوال هیڅ کله دا پر دیسه بې پوښتنې نه پریږدي نو هغه و چې مهاجر شو.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library